

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2008

Uverejnené: 20.11.2008 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.2009 do: 31.10.2009

448

ZÁKON

z 30. októbra 2008

**o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o
živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších
predpisov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb.

§ 2

Vymedzenie sociálnej služby

(1) Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

(2) Nepriaznivá sociálna situácia podľa tohto zákona je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

- a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky alebo pre spôsob života,
- c) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- d) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu¹⁾ (ďalej len „dôchodkový vek“),
- e) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- f) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo
- g) z dôvodu, že sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi.

(3) Zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby na účely tohto zákona je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

(4) Krízová sociálna situácia podľa tohto zákona je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.

(5) Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce, postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji poskytovania sociálnych služieb.

DRUHÁ HLAVA

ÚČASTNÍCI PRÁVNÝCH VZŤAHOV PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 3

(1) Účastníci právnych vzťahov podľa tohto zákona sú

- a) prijímateľ sociálnej služby,
- b) poskytovateľ sociálnej služby,
- c) Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
- d) obec,
- e) vyšší územný celok,
- f) partnerstvo.

(2) Prijímateľ sociálnej služby je fyzická osoba, ktorá je

- a) občan Slovenskej republiky, ktorý má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt alebo prechodný pobyt hlásený podľa osobitného predpisu,²⁾
- b) cudzinec, ktorý je občan členského štátu Európskej únie, štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie (ďalej len „Európsky hospodársky priestor“), má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu³⁾ a je zamestnaný alebo študuje na štátom uznanej škole na území Slovenskej republiky,
- c) cudzinec, ktorý je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a má registrovaný trvalý pobyt na neobmedzený čas na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁴⁾
- d) rodinný príslušník cudzinca uvedeného v písmene b), ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁵⁾

- e) cudzinec, ktorý je rodinný príslušník občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky a ktorý má povolenie na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁶⁾
- f) cudzinec, ktorý nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorého práva vyplývajúce podľa tohto zákona zaručuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá bola uverejnená v Zbierke zákonov,
- g) cudzinec, ktorému bol udelený azyl podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- h) cudzinec, ktorý je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a ktorý má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁸⁾
- i) cudzinec, ktorý nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, má povolenie na prechodný pobyt alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu⁹⁾ a ktorého práva podľa tohto zákona nie sú upravené medzinárodnou zmluvou,
- j) cudzinec, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- k) cudzinec, ktorému sa poskytlo dočasné útočisko podľa osobitného predpisu,⁷⁾
- l) Slovák žijúci v zahraničí,¹⁰⁾ ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky v priebehu jedného kalendárneho roka nepretržite aspoň 180 dní; splnenie tejto podmienky je Slovák žijúci v zahraničí povinný preukázať na účely trvania nárokov získaných podľa tohto zákona každý kalendárny rok.

(3) Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených týmto zákonom obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „verejný poskytovateľ sociálnej služby“) a iná osoba (ďalej len „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“).

(4) Vyšší územný celok je poskytovateľom sociálnej služby, len ak poskytuje základné sociálne poradenstvo.

(5) Neverejný poskytovateľ sociálnej služby môže byť aj

- a) cudzinec, ktorý je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru a má registrovaný trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,⁹⁾
- b) fyzická osoba, ktorá je cudzinec a nie je občanom štátu Európskeho hospodárskeho priestoru, ak má povolenie na prechodný pobyt alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾
- c) právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, ktorej organizačná zložka má sídlo na území Slovenskej republiky.

(6) Zamestnanie na účely odseku 2 písm. b) je zamestnanie podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(7) Rodinný príslušník podľa odseku 2 písm. d) a e) je manžel, manželka, rodičia a nezaopatrené deti.¹²⁾

§ 4

Partnerstvo

(1) Partnerstvo podľa tohto zákona je zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.

(2) O vytvorení partnerstva na realizáciu projektu alebo programu podľa odseku 1 členovia partnerstva uzatvárajú písomnú zmluvu,¹³⁾ ktorá obsahuje najmä členov partnerstva, dátum vzniku partnerstva, dĺžku trvania partnerstva, účel partnerstva, práva a povinnosti členov partnerstva a spôsob financovania projektu alebo programu.

(3) Komunita podľa tohto zákona je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou, mestskou časťou, obcou, mestom a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

§ 5

Zásada rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní sociálnych služieb

Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou osobitným predpisom.¹⁴⁾

TRETIA HLAVA

PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

§ 6

Práva pri poskytovaní sociálnej služby

(1) Fyzická osoba má za podmienok ustanovených týmto zákonom právo výberu sociálnej služby a formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby v rozsahu ustanovenom v § 8 ods. 2 a 3.

(2) Fyzická osoba má právo

- a) na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabráňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti,
- b) na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.

(3) Prijímateľ sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb (ďalej len „zariadenie“) má právo aj

- a) na utvorenie podmienok na zabezpečenie osobného kontaktu, telefonického kontaktu, písomného kontaktu alebo elektronického kontaktu s osobou, ktorú si sám určí, najmä na účel ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, nadväzovania a udržiavania sociálnych väzieb s rodinou a komunitou a udržiavania partnerských vzťahov,
- b) na nenarušovanie svojho osobného priestoru okrem situácie, ktorá neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu jeho života, zdravia alebo majetku, na ochranu práv a slobôd iných fyzických osôb alebo ochranu majetku zariadenia,
- c) podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení uvedenom v § 34 až 40 prostredníctvom zvolených zástupcov prijímateľov sociálnej služby pri úprave domáceho poriadku, pri riešení vecí súvisiacich s podmienkami a kvalitou poskytovania sociálnych služieb a výbere aktivít vykonávaných vo voľnom čase; ak je prijímateľom sociálnej služby dieťa, má právo podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení samo alebo prostredníctvom svojho zákonného zástupcu alebo inej fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.¹⁵⁾

(4) Prijímateľ sociálnej služby má právo na náhradu škody spôsobenej poskytovateľom sociálnej služby pri poskytovaní sociálnej služby alebo v priamej súvislosti s ňou.

(5) Práva ustanovené v odseku 3 sa nevzťahujú na prijímateľa sociálnej služby, ktorému sa poskytuje ambulantná sociálna služba.

Povinnosti poskytovateľa sociálnej služby

§ 7

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný

- a) prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- b) aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- c) poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,
- d) spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

§ 8

(1) Obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje dostupnosť sociálnej služby pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, a právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených týmto zákonom.

(2) Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu

- a) poskytne sociálnu službu,
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila na tento účel,
- c) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu ani zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila alebo založila na tento účel, a ak s týmto fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, súhlasí, alebo
- d) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby na základe dohody obce s fyzickou osobou, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ak obec nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c).

(3) Vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu

- a) poskytne sociálnu službu,
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadil alebo založil na tento účel,
- c) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu ani zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadil alebo založil na tento účel, a ak s týmto fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, súhlasí, alebo
- d) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa sociálnej služby na základe dohody vyššieho územného celku s fyzickou osobou, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ak vyšší územný celok nemôže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa písmen a) až c).

(5) Ak ide o sociálnu službu v zariadení, obec alebo vyšší územný celok môže poskytnúť alebo zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa odsekov 2 a 3 vo svojom územnom obvode, alebo ak ide o obec, v územnom obvode príslušného vyššieho územného celku, v ktorom sa obec nachádza. Na základe dohody obce alebo vyššieho územného celku s fyzickou osobou, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, môže obec a vyšší územný celok zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby podľa odsekov 2 a 3 v zariadení aj v územnom obvode iného vyššieho územného celku.

(6) Obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby fyzickej osobe bezodkladne, ak je jej život alebo zdravie vážne ohrozené, ak fyzická osoba nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, alebo ak fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby skončila pobyt v zariadení podľa osobitného predpisu¹⁶⁾ a nemá zabezpečené podmienky na bývanie v prirodzenom rodinnom prostredí.

(7) Ak bola žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby doručená zariadeniu zriadenému alebo založenému obcou alebo vyšším územným celkom, ktoré nemá voľné miesto, toto zariadenie je povinné bezodkladne zaslať žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby obci alebo vyššiemu územnému celku, ktorý ho zriadil alebo založil.

(8) Obec alebo vyšší územný celok zabezpečí poskytovanie sociálnej služby podľa tohto zákona tak, že uzatvára zmluvu s budúcim poskytovateľom sociálnej služby, v ktorej sa budúci poskytovateľ sociálnej služby zaväzuje túto službu poskytnúť v lehote uvedenej v odseku 4. To sa nevzťahuje na obec alebo vyšší územný celok, ak zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadil alebo založil na tento účel.

(9) Ak obec alebo vyšší územný celok na základe výberu fyzickej osoby požiada neverejného poskytovateľa sociálnej služby o poskytnutie sociálnej služby fyzickej osobe, ktorá je na ňu odkázaná, neverejný poskytovateľ sociálnej služby je povinný uzatvoriť s touto fyzickou osobou zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ak poskytuje sociálnu službu, na ktorú je táto fyzická osoba odkázaná a ak má voľné miesto na poskytovanie sociálnej služby. Povinnosť podľa prvej vety sa nevzťahuje na neverejného poskytovateľa sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

§ 9

(1) Poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 34 až 40 je povinný plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa sociálnej služby (ďalej len „individuálny rozvojový plán“). Účast prijímateľa sociálnej služby podľa prvej vety sa nevyžaduje, ak to neumožňuje jeho zdravotný stav.

(2) Ak je prijímateľ sociálnej služby fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, súčasťou individuálneho rozvojového plánu je aj program sociálnej rehabilitácie.

(3) Poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 26, 27, 29, 32, 35 až 39 je povinný dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného svojho zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovej počte zamestnancov podľa prílohy č. 1. Za odborného zamestnanca na účely prvej vety sa považuje najmä sociálny pracovník, vychovávateľ, pracovný terapeut, špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, sociálny pedagóg, psychológ, opatrovateľ, fyzioterapeut, asistent liečebnej výživy, sestra poskytujúca odborné ošetrovateľské úkony, inštruktor sociálnej rehabilitácie.

(4) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný splniť všeobecné technické požiadavky na výstavbu a všeobecné technické požiadavky na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾

(5) Poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 34 až 40 je povinný splniť

- a) požiadavky na vnútorné prostredie budov a minimálne požiadavky na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾
- b) požiadavky na zariadenia spoločného stravovania podľa osobitného predpisu.¹⁹⁾

(6) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný plniť procedurálne podmienky, personálne podmienky a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnej služby (ďalej len „podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby“) podľa prílohy č. 2 písm. A.

(7) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný s postupmi, pravidlami a podmienkami spracovanými v súlade s prílohou č. 2 písm. A oboznámiť svojich zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby v im zrozumiteľnej forme.

(8) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný umožniť vykonanie hodnotenia podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby a poskytnúť súčinnosť pri tomto hodnotení.

(9) Obec alebo vyšší územný celok, ktorý zriadil alebo založil právnickú osobu na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení a neverejný poskytovateľ sociálnej služby v zariadení sú povinní určiť v zriaďovacej listine alebo vo vnútornom predpise, ak sa zriaďovacia listina nevydáva, druh a formu poskytovanej sociálnej služby a názov zariadenia, predmet jeho činnosti a jeho odborné zameranie, a ak je to účelné a vhodné, aj cieľovú skupinu fyzických osôb.

(10) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby vypracovať a uskutočňovať program supervízie. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na sociálne služby uvedené v § 42 až 47, § 56 a § 58 až 60.

(11) Poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 32 a 33 je povinný oznámiť začatie poskytovania sociálnej služby príslušnému orgánu podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(12) Poskytovateľ celoročnej pobytovej sociálnej služby a týždennej pobytovej sociálnej služby je povinný uzatvoriť písomnú dohodu o úschove cenných vecí,²¹⁾ ak ho o to prijímateľ sociálnej služby požiada.

§ 10

Povinnosti poskytovateľa sociálnej služby pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti prijímateľa sociálnej služby

(1) Pri poskytovaní sociálnych služieb v zariadení nemožno používať prostriedky netelesného a telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby. Ak je priamo ohrozený život alebo priamo ohrozené zdravie prijímateľa sociálnej služby alebo iných fyzických osôb, možno použiť prostriedky obmedzenia prijímateľa sociálnej služby, a to len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia.

(2) Za prostriedky netelesného obmedzenia sa považuje zvládnutie situácie podľa odseku 1 druhej vety najmä verbálnou komunikáciou, odvrátením pozornosti alebo aktívnym počúvaním.

(3) Za prostriedky telesného obmedzenia sa považuje zvládnutie situácie podľa odseku 1 druhej vety použitím rôznych špeciálnych úchopov, umiestnením prijímateľa sociálnej služby do miestnosti, ktorá je určená na bezpečný pobyt alebo použitím liekov na základe pokynu lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria.

(4) Použitie prostriedkov obmedzenia netelesnej povahy prijímateľa sociálnej služby má prednosť pred použitím prostriedkov telesného obmedzenia prijímateľa sociálnej služby. Nevyhnutné telesné obmedzenie nariaďuje, schvaľuje alebo dodatočne bezodkladne schvaľuje lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria a písomne sa k nemu vyjadruje sociálny pracovník zariadenia. Použitie liekov podľa odseku 3 nemožno dodatočne schvaľovať. Telesné a netelesné obmedzenie prijímateľa sociálnej služby musí byť zaznamenané v registri telesných a netelesných obmedzení (ďalej len „register obmedzení“) zriadenom na tento účel, ktorý je povinný viesť poskytovateľ sociálnej služby.

(5) Register obmedzení obsahuje zápis každého obmedzenia prijímateľa sociálnej služby s uvedením jeho mena, priezviska a dátumu narodenia, spôsob a dôvody obmedzenia prijímateľa sociálnej služby, dátum a čas trvania tohto obmedzenia, opis okolností, ktoré viedli k obmedzeniu prijímateľa sociálnej služby, s uvedením príčiny nevyhnutného obmedzenia, opatrenia prijaté na zamedzenie opakovania situácie, pri ktorej bolo nevyhnutné použiť obmedzenie, meno, priezvisko a podpis lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria, ktorý obmedzenie nariadil a schválil, alebo dodatočne bezodkladne schválil, meno, priezvisko a podpis sociálneho pracovníka, ktorý sa k použitiu obmedzenia písomne vyjadril a popis zranení, ktoré utrpeli zúčastnené fyzické osoby.

(6) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný každý zápis obmedzenia prijímateľa sociálnej služby a údaje uvedené v registri obmedzení bezodkladne po použití prostriedkov obmedzenia oznámiť ministerstvu.

(7) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný o použití prostriedkov obmedzenia prijímateľa sociálnej služby informovať bezodkladne zákonného zástupcu prijímateľa sociálnej služby alebo súdom ustanoveného opatrovníka.²²⁾ Ak je súdom ustanovený opatrovník prijímateľa sociálnej služby zariadenie, poskytovateľ sociálnych služieb je povinný o použití prostriedkov obmedzenia prijímateľa sociálnej služby informovať bezodkladne blízku osobu prijímateľa sociálnej služby.

DRUHÁ ČASŤ SOCIÁLNE SLUŽBY

PRVÁ HLAVA DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY, FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY A ROZSAH POSKYTOVANIA SOCIÁLNEJ SLUŽBY

§ 11

Určenie druhu sociálnej služby, formy sociálnej služby a rozsahu poskytovania sociálnej služby

Druh sociálnej služby, forma sociálnej služby a rozsah poskytovania sociálnej služby sa určia podľa nepriaznivej sociálnej situácie a pri sociálnej službe uvedenej v § 34 až 41 aj podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby.

§ 12

Druh sociálnej služby

(1) Sociálne služby podľa druhu sú

a) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach, ktorými sú

1. nocľaháreň,
2. útulok,

3. domov na pol ceste,
  4. nízkoprahové denné centrum,
  5. zariadenie núdzového bývania,
- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi, ktorými sú
1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života,
  2. poskytovanie sociálnej služby v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
  3. poskytovanie sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu,
- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú
1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
  2. opatrovateľská služba,
  3. prepravná služba,
  4. sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
  5. tlmočnická služba,
  6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
  7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
  8. požičiavanie pomôcok,
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, ktorými sú
1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
  2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- e) podporné služby, ktorými sú
1. odľahčovacia služba,
  2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
  3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
  4. poskytovanie sociálnej služby v integračnom centre,
  5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
  6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
  7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.
- (2) Sociálne služby podľa odseku 1 možno účelne a vhodne spájať.

§ 13

Forma sociálnej služby

(1) Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

(2) Ambulantná forma sociálnej služby (ďalej len „ambulantná sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie.

(3) Terénna forma sociálnej služby (ďalej len „terénna sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí.

(4) Terénnu sociálnu službu možno poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii. Terénne programy sa vykonávajú odbornými činnosťami alebo ďalšími činnosťami podľa tohto zákona.

(5) Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len „pobytová sociálna služba“) sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba. Pobytovú sociálnu službu možno maloletému dieťaťu poskytnúť len s písomným súhlasom zákonného zástupcu, osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony len s písomným súhlasom fyzickej osoby, ktorú súd ustanovil za opatrovníka.²²⁾

(6) Poskytovanie terénnej sociálnej služby alebo ambulantnej sociálnej služby má prednosť pred pobytovou sociálnou službou. Ak terénna sociálna služba alebo ambulantná sociálna služba nie je vhodná, účelná alebo dostatočne nerieši nepriaznivú sociálnu situáciu fyzickej osoby, poskytuje sa pobytová sociálna služba. Pri pobytovej sociálnej službe má prednosť týždenná pobytová sociálna služba pred celoročnou pobytovou sociálnou službou.

(7) Odsek 6 sa uplatňuje v súlade s právom fyzickej osoby na výber formy poskytovanej sociálnej služby.

(8) Sociálnu službu možno poskytovať aj inou formou, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

§ 14

Rozsah poskytovania sociálnej služby

Sociálna služba sa poskytuje na neurčitý čas alebo na určitý čas.

DRUHÁ HLAVA

POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 15

Vykonávanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností

(1) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vykonávať odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti, zabezpečovať vykonávanie týchto činností alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom, pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje.

(2) Poskytovateľ sociálnej služby popri činnostiach, ktoré je povinný vykonávať, zabezpečovať ich vykonávanie alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje, môže vykonávať, zabezpečovať vykonávanie alebo utvárať podmienky na vykonávanie aj iných činností uvedených v § 16 až 18, ktoré pre druh sociálnej služby, ktorý poskytuje, nie je povinný vykonávať, zabezpečovať ich vykonávanie alebo utvárať podmienky na ich vykonávanie podľa odseku 1.

(3) Poskytovateľ sociálnej služby môže vykonávať, zabezpečovať alebo utvárať podmienky na vykonávanie iných činností, ktoré tento zákon neupravuje a zvyšujú kvalitu sociálnej služby.

§ 16 **Odborné činnosti**

(1) Odborné činnosti sú najmä

- a) základné sociálne poradenstvo,
- b) špecializované sociálne poradenstvo,
- c) pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3,
- d) pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- e) sociálna rehabilitácia,
- f) ošetrovateľská starostlivosť v zariadení,
- g) pracovná terapia,
- h) tlmočenie,
- i) sprostredkovanie
  - 1. tlmočenia,
  - 2. osobnej asistencie,
- j) pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností.

(2) Odbornú činnosť podľa odseku 1 písm. a) možno vykonávať samostatne na základe zápisu do registra podľa § 64.

(3) Odborné činnosti podľa odseku 1 písm. b) a e) možno vykonávať samostatne na základe akreditácie podľa § 88.

§ 17 **Obslužné činnosti**

(1) Obslužné činnosti sú ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

(2) Ubytovanie podľa odseku 1 je poskytovanie bývania v obytnej miestnosti alebo v jej časti s príslušenstvom, užívanie spoločných priestorov a poskytovanie vecných plnení spojených s ubytovaním alebo poskytnutie prístrešia na účel prenocovania.

(3) Stravovanie podľa odseku 1 je poskytovanie stravy v súlade so zásadami zdravej výživy a s prihliadnutím na vek a zdravotný stav fyzických osôb podľa stravných jednotiek. Za stravnú jednotku sa považujú náklady na suroviny. Za celkovú hodnotu stravy sa považujú náklady na suroviny a režijné náklady na prípravu stravy. Pri ambulantnej sociálnej službe v zariadení sa stravovanie nemusí poskytovať.

§ 18 **Ďalšie činnosti**

(1) Ďalšie činnosti sú

- a) utváranie podmienok na
  - 1. prípravu stravy, výdaj stravy a výdaj potravín,

2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
  3. poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi,
  4. úschovu cenných vecí,
  5. vzdelávanie,
  6. záujmovú činnosť,
- b) poskytovanie
1. osobného vybavenia,
  2. nevyhnutného ošatenia a obuvi,
  3. prepravy,
- c) donáška stravy,
- d) požičiavanie pomôcok,
- e) zabezpečenie záujmovej činnosti.

(2) Utváranie podmienok na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny podľa odseku 1 písm. a) druhého bodu zahŕňa poskytnutie základných hygienických potrieb fyzickej osobe, ktorá si ich nevie alebo nemôže zabezpečiť v rozsahu potrebnom na zachovanie ľudskej dôstojnosti.

(3) Vzdelávanie podľa odseku 1 písm. a) piateho bodu je utváranie podmienok na vzdelávanie prijímateľa sociálnej služby podľa osobitného predpisu.²³⁾

(4) Záujmová činnosť podľa odseku 1 písm. a) šiesteho bodu a na účely odseku 1 písm. e) je kultúrna činnosť, spoločenská činnosť, športová činnosť a rekreačná činnosť, ktoré sú zamerané na rozvoj schopností a zručností prijímateľa sociálnej služby.

(5) Osobným vybavením podľa odseku 1 písm. b) prvého bodu je šatstvo, obuv, hygienické potreby, školské potreby a iné veci osobnej potreby. Osobné vybavenie sa poskytuje fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ak táto fyzická osoba si osobné vybavenie nemôže zabezpečiť sama.

(6) Nevyhnutné ošatenie a obuv podľa odseku 1 písm. b) druhého bodu sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá si nevie alebo nemôže zabezpečiť nevyhnutné ošatenie a obuv v rozsahu potrebnom na zachovanie ľudskej dôstojnosti. Za nevyhnutné ošatenie a obuv sa považuje aj použité ošatenie a obuv.

§ 19

Sociálne poradenstvo

(1) Sociálne poradenstvo je odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Sociálne poradenstvo sa vykonáva na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného sociálneho poradenstva.

(2) Základné sociálne poradenstvo je posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Základné sociálne poradenstvo je súčasťou každej sociálnej služby poskytovanej podľa tohto zákona.

(3) Špecializované sociálne poradenstvo je zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci.

(4) Sociálne poradenstvo možno vykonávať ambulantnou formou prostredníctvom poradní sociálneho poradenstva zriadených na tento účel a terénnou formou prostredníctvom terénnych programov.

§ 20

Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov

Pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov je odborná činnosť, ktorá sa vykonáva s písomným súhlasom plnoletej fyzickej osoby a je zameraná najmä na poradenstvo pri vybavovaní úradných záležitostí, pomoc pri vybavovaní osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív, pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme fyzickej osoby.

§ 21

Sociálna rehabilitácia

(1) Sociálna rehabilitácia je odborná činnosť na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobsluže, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách.

(2) Ak je fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, sociálna rehabilitácia podľa odseku 1 je najmä nácvik používania pomôcky, nácvik prác v domácnosti, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, výučba písania a čítania Braillovhého písma a sociálna komunikácia.

§ 22

Ošetrovateľská starostlivosť v zariadení

(1) Zariadenie uvedené v § 35, 36, 38 a 39 môže okrem poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona poskytovať zdravotnú starostlivosť v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

(2) Výber zdravotných výkonov z katalógu zdravotných výkonov, ktoré v zariadeniach vykonávajú zamestnanci zariadenia uvedeného v odseku 1 spĺňajúci podmienky na výkon zdravotníckeho povolania, ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“) po dohode s ministerstvom.

§ 23

Pracovná terapia

Pracovná terapia je odborná činnosť na osvojenie pracovných návykov a zručností fyzickej osoby pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

TRETIA HLAVA**SOCIÁLNE SLUŽBY NA ZABEZPEČENIE NEVYHNUTNÝCH PODMIENOK NA USPOKOJOVANIE ZÁKLADNÝCH ŽIVOTNÝCH POTRIEB****§ 24**

(1) Fyzická osoba je odkázaná na sociálnu službu na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, ak nie je schopná svoje základné životné potreby uspokojovať sama.

(2) Pri voľbe formy sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb sa zohľadňuje spôsob života fyzickej osoby a prostredie, v ktorom sa zdržiava.

Zariadenia na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb**§ 25****Nočľaháreň**

V nočľahárni sa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať,

- a) poskytuje
  1. ubytovanie poskytnutím prístrešia na účel prenocovania,
  2. sociálne poradenstvo,
- b) utvárajú podmienky na
  1. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
  2. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín.

§ 26**Útulok**

V útulku sa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať,

- a) poskytuje
  1. ubytovanie na určitý čas,
  2. sociálne poradenstvo,
  3. nevyhnutné ošatenie a obuv,
- b) utvárajú podmienky na
  1. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
  2. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
  3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
  4. záujmovú činnosť.

§ 27**Domov na pol ceste**

(1) V domove na pol ceste sa poskytuje sociálna služba na určitý čas fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v zariadení, alebo po skončení pobytu v zariadení podľa osobitného predpisu²⁵⁾ alebo po skončení starostlivosti v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,²⁰⁾ alebo po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z väzby.

(2) V domove na pol ceste sa

a) poskytuje

1. ubytovanie na určitý čas,
2. sociálne poradenstvo,
3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
4. pracovná terapia,

b) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
2. vykonávanie základnej osobnej hygieny,
3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
4. záujmovú činnosť.

(3) Sociálnu službu v domove na pol ceste možno poskytovať súčasne viacerým fyzickým osobám uvedeným v odseku 1, len ak je to vhodné a účelné vzhľadom na povahu nepriaznivej sociálnej situácie.

§ 28**Nízkoprahové denné centrum**

(1) V nízkoprahovom dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie.

(2) V nízkoprahovom dennom centre sa

a) poskytuje

1. sociálne poradenstvo,
2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
3. nevyhnutné ošatenie a obuv,

b) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
3. záujmovú činnosť.

§ 29**Zariadenie núdzového bývania**

(1) V zariadení núdzového bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, na ktorej je páchané násilie, fyzickej osobe, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi, osamelej tehotnej žene a rodičovi alebo rodičom s deťmi, ktorí nemajú zabezpečené ubytovanie, alebo nemôžu z vážnych dôvodov užívať bývanie, a fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek alebo ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže z vážnych dôvodov užívať bývanie.

(2) V zariadení núdzového bývania sa

a) poskytuje

1. ubytovanie na určitý čas,
2. sociálne poradenstvo,
3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

b) utvárajú podmienky na

1. prípravu stravy, výdaj stravy alebo výdaj potravín,
2. vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny,
3. pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
4. záujmovú činnosť.

(3) Vážny dôvod podľa odseku 1 je najmä

a) živelná pohroma,

b) požiar, ekologická havária alebo priemyselná havária.

(4) Ak je potrebné chrániť život a zdravie fyzickej osoby, na ktorej je páchané násilie a fyzickej osoby, ktorá je obeťou obchodovania s ľuďmi, zabezpečuje sa v zariadení núdzového bývania utajenie miesta jej ubytovania a jej anonymita.

(5) Poskytovanie sociálnej služby v zariadení núdzového bývania súčasne viacerým fyzickým osobám uvedeným v odseku 1 možno, len ak je to vhodné a účelné vzhľadom na povahu nepriaznivej sociálnej situácie.

§ 30

Neverejný poskytovateľ sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, ak je to vhodné a účelné, môže vykonávať na základe udelenej akreditácie opatrenia podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

ŠTVRTÁ HLAVA**SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI****§ 31****Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života**

(1) Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa je terénna sociálna služba poskytovaná rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ ak nemôže zabezpečiť sama alebo s pomocou rodiny riadnu starostlivosť o

dieťa a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(2) Podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života je na účely tohto zákona ambulatná sociálna služba alebo terénna sociálna služba poskytovaná rodičovi dieťaťa alebo inej fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ v čase prípravy rodiča alebo inej fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ na trh práce a v čase ďalších aktivít spojených so vstupom alebo návratom na trh práce.

(3) Za pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa odseku 1 a za podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života podľa odseku 2 sa považujú najmä bežné úkony starostlivosti o dieťa alebo domácnosť, úkony osobnej hygieny, stravovania, obliekania a vyzliekania, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa.

(4) Za dôvody, pre ktoré nemôže rodič dieťaťa alebo iná plnoletá fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ zabezpečiť sama alebo za pomoci príbuznej fyzickej osoby osobnú starostlivosť o dieťa, sa považujú najmä

- a) choroba, úraz, kúpeľná liečba rodiča alebo rodičov alebo úmrtie jedného z rodičov alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾
- b) pôrod matky dieťaťa alebo ženy, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾
- c) narodenie najmenej troch detí súčasne alebo narodenie dvoch detí alebo viac detí súčasne v priebehu dvoch rokov, a to až do troch rokov veku najmladších detí.

(5) Ak sa pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa poskytovaná podľa odseku 1 poskytuje nepretržite, poskytuje sa táto pomoc najviac v rozsahu 30 dní.

§ 32

Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti

(1) V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytuje sociálna služba maloletému nezaopatrenému dieťaťu, ak rodič alebo iná fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,¹⁵⁾ nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa sama alebo za pomoci rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(2) V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa

- a) poskytuje
  1. sociálne poradenstvo,
  2. ubytovanie na určitý čas,
  3. stravovanie,
  4. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- b) zabezpečuje záujmová činnosť.

(3) Za vážne dôvody podľa odseku 1 sa považujú dôvody uvedené v § 31 ods. 4 a nástup do výkonu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody.

(4) V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytuje výchova, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprievod.

§ 33**Nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu**

(1) V nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe alebo rodine, ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením alebo má obmedzenú schopnosť sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre svoje životné návyky a spôsob života.

(2) V nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu sa

- a) poskytuje
  - 1. sociálne poradenstvo,
  - 2. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- b) utvárajú podmienky na
  - 1. poskytovanie nevyhnutného ošatenia a obuvi,
  - 2. záujmovú činnosť.

PIATA HLAVA**SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU****Prvý diel****Zariadenia pre fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby
a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek****§ 34****Zariadenie podporovaného bývania**

(1) V zariadení podporovaného bývania sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak je odkázaná na dohľad, pod ktorým je schopná viesť samostatný život.

(2) Dohľad na účely poskytovania sociálnej služby v zariadení podporovaného bývania je usmerňovanie a monitorovanie fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 pri zabezpečovaní sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť v rámci zariadenia a základných sociálnych aktivít podľa prílohy č. 4.

(3) Rozsah dohľadu poskytovaného v zariadení podporovaného bývania sa určuje v hodinách alebo súhrnom úkonov, pri ktorých fyzická osoba potrebuje dohľad.

(4) V zariadení podporovaného bývania sa okrem dohľadu

- a) poskytuje
  - 1. ubytovanie,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
- b) utvárajú podmienky na prípravu stravy,
- c) vykonáva sociálna rehabilitácia.

§ 35**Zariadenie pre seniorov**

(1) V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba

- a) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, alebo
- b) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

(2) V zariadení pre seniorov sa

- a) poskytuje
  - 1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. sociálna rehabilitácia,
  - 4. ošetrovateľská starostlivosť,
  - 5. ubytovanie,
  - 6. stravovanie,
  - 7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
  - 8. osobné vybavenie,
- b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí,
- c) zabezpečuje záujmová činnosť.

§ 36**Zariadenie opatrovateľskej služby**

(1) V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu.

(2) V zariadení opatrovateľskej služby sa

- a) poskytuje
  - 1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. sociálna rehabilitácia,
  - 4. ošetrovateľská starostlivosť,
  - 5. ubytovanie,
  - 6. stravovanie,
  - 7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- b) utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí.

§ 37**Rehabilitačné stredisko**

(1) V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť.

(2) V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje

- a) sociálna rehabilitácia,
- b) sociálne poradenstvo,
- c) pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- d) ubytovanie,
- e) stravovanie,
- f) pranie, upratovanie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

(3) Ak sa poskytuje v rehabilitačnom stredisku ambulatná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať stravovanie, ubytovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva.

(4) Ak sa poskytuje pobytová sociálna služba v rehabilitačnom stredisku, možno ju poskytovať len na určitý čas.

(5) V rehabilitačnom stredisku sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

§ 38**Domov sociálnych služieb**

(1) V domove sociálnych služieb sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3, alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3.

(2) V domove sociálnych služieb sa

- a) poskytuje
  - 1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. sociálna rehabilitácia,
  - 4. ošetrovateľská starostlivosť,
  - 5. ubytovanie,
  - 6. stravovanie,
  - 7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
  - 8. osobné vybavenie,
  - 9. vreckové a vecné dary podľa osobitného predpisu²⁰⁾ dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
- b) zabezpečuje
  - 1. pracovná terapia,

2. záujmová činnosť,
- c) utvárajú podmienky na
1. vzdelávanie,
  2. úschovu cenných vecí.

(3) Ak sa v domove sociálnych služieb poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova.

(4) Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v domove sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

§ 39

Špecializované zariadenie

(1) V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS.

(2) V špecializovanom zariadení sa

- a) poskytuje
1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
  2. sociálne poradenstvo,
  3. sociálna rehabilitácia,
  4. ošetrovateľská starostlivosť,
  5. ubytovanie,
  6. stravovanie,
  7. upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
  8. osobné vybavenie,
  9. vreckové a vecné dary podľa osobitného predpisu²⁰⁾ dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou, ktorému sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
- b) zabezpečuje
1. pracovná terapia,
  2. záujmová činnosť,
- c) utvárajú podmienky na
1. vzdelávanie,
  2. úschovu cenných vecí.

(3) Na vzdelávanie podľa odseku 2 písm. c) prvého bodu sa neutvárajú podmienky v špecializovanom zariadení, v ktorom sa poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe.

§ 40 **Denný stacionár**

(1) V dennom stacionári sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa.

(2) V dennom stacionári sa

- a) poskytuje
  - 1. pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
  - 2. sociálne poradenstvo,
  - 3. sociálna rehabilitácia,
  - 4. stravovanie,
- b) zabezpečuje
  - 1. pracovná terapia,
  - 2. záujmová činnosť.

(3) V dennom stacionári sa poskytuje sociálne poradenstvo aj rodine alebo inej fyzickej osobe, ktorá zabezpečuje pomoc fyzickej osobe v domácom prostredí, na účel spolupráce pri sociálnej rehabilitácii.

Druhý diel

§ 41 **Opatrovateľská služba**

(1) Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá

- a) je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 a
- b) je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4.

(2) Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3.

(3) Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,

- a) ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba,
- b) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu,¹¹⁾ ak tento zákon neustanovuje inak,
- c) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,¹¹⁾
- d) ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou.

(4) Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe

- a) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení,

- b) vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba,
- c) ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu,¹¹⁾ sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

§ 42

Prepravná služba

(1) Prepravná služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.

(2) Odkázanosť na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom podľa odseku 1 sa preukazuje posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(3) Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

§ 43

Sprievodcovská služba a predčítateľská služba

(1) Sprievodcovská služba a predčítateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a fyzickej osobe s mentálnym postihnutím.

(2) Sprievodcovskou službou sa poskytuje sprievod na základné sociálne aktivity uvedené prílohe č. 4 časti III písm. a). Predčítateľskou službou sa poskytuje predčítavanie podľa prílohy č. 4 časti III písm. b).

(3) Zdravotné postihnutie podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

(4) Sprievodcovskú službu a predčítateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,

- a) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,¹¹⁾
- b) ktorej sa v rámci opatrovateľskej služby poskytuje sprievod a predčítanie podľa prílohy č. 4 časti III písm. a) a b).

§ 44

Tlmočnická služba

(1) Tlmočnická služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe odkázanej na tlmočenie podľa odseku 3.

(2) Tlmočnickou službou sa poskytuje tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie alebo taktilné tlmočenie.

(3) Fyzická osoba je odkázaná na

- a) tlmočenie v posunkovej reči, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť a jej komunikačným prostriedkom je posunková reč,
- b) artikulačné tlmočenie, ak je nepočujúca alebo má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť získanú po osvojení si reči alebo pred jej osvojením a neovláda formy komunikácie sluchovo postihnutých najmä posunkovú reč, posunkovanú slovenčinu, alebo

c) taktilné tlmočenie, ak je hluchoslepá a má vrodené alebo získané postihnutie dvoch zmyslových orgánov, ktoré pre komunikáciu so spoločnosťou vyžadujú špecifický komunikačný systém viazaný na stupeň straty sluchu a stupeň straty zraku.

(4) Tlmočnicku službu nemožno poskytovať fyzickej osobe,

a) ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu,¹¹⁾

b) ktorej sa v rámci opatrovateľskej služby poskytuje tlmočenie podľa prílohy č. 4 časti III písm. c).

(5) Fyzická osoba preukazuje zdravotné postihnutie uvedené v odseku 3 potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

§ 45

Sprostredkovanie tlmočnickej služby

(1) Sprostredkovanie tlmočnickej služby je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe so zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje tlmočnicka služba podľa § 44, pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy fyzických osôb so zdravotným postihnutím odkázaných na komunikáciu prostredníctvom tlmočenia, tlmočníkov a záujemcov o vykonávanie tejto sociálnej služby, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a školení fyzických osôb so zdravotným postihnutím a tlmočníkov.

(2) Pomoc pri vykonávaní administratívnych úkonov je najmä

a) príprava návrhov zmlúv o poskytovaní tlmočnickej služby medzi fyzickou osobou so zdravotným postihnutím a poskytovateľom tlmočnickej služby,

b) vyhľadávanie tlmočníkov, sprostredkovanie stretnutia fyzickej osoby so zdravotným postihnutím s tlmočnikom,

c) pomoc pri spracúvaní výkazov tlmočnickej služby,

d) riešenie konfliktov vzniknutých medzi fyzickou osobou so zdravotným postihnutím a tlmočnikom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o poskytovaní tlmočnickej služby,

e) zabezpečenie náhradného tlmočníka, ak tlmočník z vážnych dôvodov nemôže tlmočiť,

f) sprostredkovanie vzdelávania fyzických osôb so zdravotným postihnutím a tlmočníkov.

(3) Sprostredkovanie tlmočnickej služby môže vykonávať poskytovateľ sociálnej služby aj prostredníctvom agentúry tlmočnickej služby zriadenej na tento účel.

§ 46

Sprostredkovanie osobnej asistencie

(1) Sprostredkovanie osobnej asistencie je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu¹¹⁾ pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy užívateľov osobnej asistencie, vedenie databázy osobných asistentov a záujemcov o vykonávanie osobnej asistencie, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a vzdelávanie užívateľov osobnej asistencie a osobných asistentov a pomoc pri riešení konfliktov vzniknutých medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o výkone osobnej asistencie.

(2) Pomoc pri vykonávaní administratívnych úkonov je najmä

- a) príprava návrhov zmlúv o výkone osobnej asistencie medzi fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a osobným asistentom,
- b) pomoc pri spracúvaní výkazov odpracovaných hodín osobným asistentom,
- c) vyplácanie odmien osobným asistentom podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(3) Sprostredkovanie osobnej asistencie môže vykonávať poskytovateľ sociálnej služby aj prostredníctvom agentúry osobnej asistencie zriadenej na tento účel.

§ 47

Požičiavanie pomôcok

(1) Požičiavanie pomôcok je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku.

(2) Pomôcka sa môže požičiavať fyzickým osobám uvedeným v odseku 1 na dohodnutý čas, najdlhšie do zabezpečenia pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia, formou peňažného príspevku na zaobstaranie pomôcky podľa osobitného predpisu,¹¹⁾ z iných zdrojov alebo do doby trvania podmienok pre poskytnutie pomôcky.

(3) Nepriaznivý zdravotný stav podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾ Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím preukazuje odkázanosť na pomôcku posudkom vydaným príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

Tretí diel

Posudková činnosť

§ 48

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím¹¹⁾ alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu.

§ 49

Lekárska posudková činnosť

(1) Lekárska posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva lekár na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci lekár“).

(2) Posudzujúci lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom obce alebo vyššieho územného celku.

(3) Posudzujúci lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti vychádza z lekárskeho nálezu vypracovaného lekárom, s ktorým má fyzická osoba uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti²⁶⁾ (ďalej len „zmluvný lekár“), ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 osobitného predpisu.¹¹⁾ Ak je lekársky nález neúplný, posudzujúci lekár požiada zmluvného lekára o jeho doplnenie.

(4) Na základe výsledkov posúdenia podľa odseku 10 vypracuje posudzujúci lekár lekársky posudok, ktorý obsahuje stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby.

(5) Posudzujúci lekár vychádza z lekárskeho nálezu zmluvného lekára, z ktorého vychádzal pri ostatnom posúdení, ak od posúdenia fyzickej osoby podľa odseku 3 neuplynulo šesť mesiacov a nie sú známe nové skutočnosti o jej zdravotnom stave, ktoré podmieňujú zmenu stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby.

(6) Posudzujúci lekár môže vychádzať aj z lekárskeho nálezu zmluvného lekára, ktorý je starší ako šesť mesiacov, ak je zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je trvalý a nemožno očakávať zlepšenie.

(7) Posudzujúci lekár môže pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak sú pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu zmluvného lekára alebo je potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. Lekár vykonáva posúdenie spravidla bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby.

(8) Posudzujúci lekár je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to fyzická osoba písomne požiada.

(9) Posudzujúci lekár určí termín opätovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby a obec alebo vyšší územný celok vyzve fyzickú osobu na opätovné posúdenie zdravotného stavu fyzickej osoby, ak je predpoklad, že dôjde k zmene zdravotného stavu fyzickej osoby odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby. Posudzujúci lekár neurčí termín opätovného posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby, ak je zdravotný stav fyzickej osoby chronický s trvalým poškodením a od ďalšej liečby nemožno očakávať jeho zlepšenie.

(10) Odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na účely poskytnutia sociálnej služby sa posudzuje podľa prílohy č. 3. Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 písm. A v prvom bode až dvanástom bode sčítajú. Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a priemerný rozsah odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí na základe celkového počtu bodov.

(11) Fyzická osoba je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej stupeň odkázanosti je II až VI podľa prílohy č. 3.

(12) Ak fyzická osoba pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 písm. A dvanásteho bodu dosiahne 0 bodov, jej stupeň odkázanosti je VI a na body dosiahnuté podľa prílohy č. 3 písm. A prvého bodu až jedenásteho bodu sa neprihliada.

(13) Pri posudzovaní odkázanosti neplnoletej fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na jednotlivé činnosti uvedené podľa prílohy č. 3 písm. A, ktoré si nevie zabezpečiť neplnoletá fyzická osoba rovnakého veku a pohlavia bez zdravotného postihnutia alebo bez nepriaznivého zdravotného stavu.

§ 50

Sociálna posudková činnosť

(1) Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu uvedenú v § 34 až 41 je posudzovanie

- a) individuálnych predpokladov fyzickej osoby,
- b) rodinného prostredia fyzickej osoby a

c) prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti.

(2) Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4, v porovnaní s fyzickou osobou rovnakého veku a pohlavia bez zdravotného postihnutia alebo bez nepriaznivého zdravotného stavu.

(3) Sociálnu posudkovú činnosť na účely posudzovania odkázanosti na sociálnu službu vykonáva sociálny pracovník obce alebo vyššieho územného celku.

(4) Posudzovanie individuálnych predpokladov fyzickej osoby zahŕňa najmä hodnotenie jej schopností a úsilia riešiť svoju nepriaznivú sociálnu situáciu vlastným pričinením.

(5) Posudzovanie rodinného prostredia fyzickej osoby zahŕňa najmä hodnotenie schopností a rozsahu pomoci, ktorú jej poskytuje rodina. Za rodinu na účely posudzovania rodinného prostredia fyzickej osoby sa považuje jej manžel alebo manželka, rodičia a deti.

(6) Posudzovanie prostredia, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti, zahŕňa najmä hodnotenie podmienok bývania vrátane dostupnosti verejných služieb a prístupnosti stavieb občianskeho vybavenia podľa osobitného predpisu.¹⁷⁾

(7) Pri posudzovaní neplnoletej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci, ktorá vyplýva z bežnej rodičovskej starostlivosti²⁷⁾ poskytovanej neplnoletej fyzickej osobe rovnakého veku a pohlavia bez zdravotného postihnutia alebo bez nepriaznivého zdravotného stavu.

(8) Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na opatrovateľskú službu sa posudzuje v rámci sociálnej posudkovej činnosti okrem odkázanosti uvedenej v § 49 ods. 10 aj rozsah odkázanosti fyzickej osoby na úkony starostlivosti o jej domácnosť a pri uskutočňovaní základných sociálnych aktivít v hodinách podľa prílohy č. 4 druhého bodu a tretieho bodu.

(9) Sociálna posudková činnosť sa vykonáva za účasti fyzickej osoby, ktorá požiada o poskytnutie sociálnej služby; táto fyzická osoba má právo vyjadrovať svoje potreby a návrhy na riešenie svojej nepriaznivej sociálnej situácie. Sociálna posudková činnosť sa môže vykonávať aj za účasti fyzickej osoby, ktorú si fyzická osoba žiadajúca o poskytnutie sociálnej služby určí.

§ 51

Posudok o odkázanosti na sociálnu službu

Na základe lekárskeho posudku a sociálneho posudku sa vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu, ktorý obsahuje

- a) stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- b) znevýhodnenie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom v oblasti sebaobslužných úkonov, úkonov starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách,
- c) návrh druhu sociálnej služby,
- d) určenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu.

ŠIESTA HLAVA

SOCIÁLNE SLUŽBY S POUŽITÍM TELEKOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÍ

§ 52

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci

(1) Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie.

(2) Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci je poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej (krátka textová správa) alebo elektronickej komunikácie s fyzickou osobou uvedenou v odseku 1 prostredníctvom signalizačného zariadenia alebo audiovizuálneho zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci.

(3) Potrebu poskytovania sociálnej služby podľa odseku 1 fyzická osoba preukazuje potvrdením poskytovateľa zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

§ 53

Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

(1) Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva.

(2) Za telekomunikačné technológie podľa odseku 1 sa považuje najmä telefón, fax, internet.

SIEDMA HLAVA

PODPORNÉ SLUŽBY

§ 54

Odlahčovacia služba

(1) Odlahčovacia služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím podľa osobitného predpisu¹¹⁾ (ďalej len „fyzická osoba, ktorá opatruje“), ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať.

(2) Cieľom odlahčovacej služby je umožniť fyzickej osobe, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického zdravia a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia.

(3) Odlahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku. Nevyčerpané dni odlahčovacej služby v kalendárnom roku nemožno poskytnúť v nasledujúcom kalendárnom roku. Počas poskytovania odlahčovacej služby je obec povinná v rámci svojej pôsobnosti poskytnúť alebo zabezpečiť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálnu službu podľa jej výberu, a to terénnu sociálnu službu, ambulantnú sociálnu službu alebo pobytovú sociálnu službu v rozsahu najmenej 12 hodín denne. Podmienka odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na sociálnu službu sa na účely poskytnutia sociálnej služby z dôvodu uvedeného v odseku 1 považuje za splnenú na základe posudku vydaného príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

(4) Ak fyzická osoba poberá peňažný príspevok na opatrovanie len za časť kalendárneho roka, poskytuje sa jej odľahčovacia služba v pomernej časti z rozsahu dní uvedených v odseku 3. Pri určení pomernej časti sa aj časť dňa považuje za celý deň.

(5) Súčasťou pomoci, ktorá sa poskytuje fyzickej osobe odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby v rámci odľahčovacej služby terénnou sociálnou službou, je aj poskytovanie úkonov starostlivosti o jej domácnosť a zabezpečenie základných sociálnych aktivít podľa prílohy č. 4 časti II a III.

§ 55

Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností

(1) Pomoc pri výkone opatrovnických práv a povinností je sociálna služba poskytovaná opatrovníkovi,²⁸⁾ fyzickej osobe, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a fyzickej osobe, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy.

(2) Za pomoc podľa odseku 1 sa považuje

- a) zastupovanie fyzickej osoby v konaní o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- b) súčinnosť pri spisovaní návrhov na súd na začatie konania o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- c) poskytovanie alebo sprostredkovanie sociálneho poradenstva alebo iného poradenstva s cieľom nájsť možnosti pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov fyzických osôb, ktoré si ich nedokážu sami uplatňovať a chrániť,
- d) spolupráca so zariadeniami, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny, súdmi a ďalšími osobami pred začatím konania a počas konania o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, obmedzení spôsobilosti na právne úkony alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony,
- e) vyhľadávanie a príprava fyzických osôb, ktoré majú záujem vykonávať funkciu opatrovníka²⁸⁾ a príprava opatrovníkov na výkon opatrovnických práv a povinností.

§ 56

Denné centrum

(1) V dennom centre sa poskytuje sociálna služba počas dňa fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnukom alebo vnučkou.

(2) V dennom centre sa najmä

- a) poskytuje sociálne poradenstvo,
- b) zabezpečuje záujmová činnosť.

§ 57

Integračné centrum

V integračnom centre sa fyzickej osobe, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb alebo ktorá je ohrozená sociálnym vylúčením,

- a) poskytuje
  1. sociálne poradenstvo,
  2. sociálna rehabilitácia,
- b) utvárajú podmienky na

1. pracovnú terapiu,
2. záujmovú činnosť.

§ 58

Jedáleň

(1) V jedálni sa poskytuje stravovanie fyzickej osobe, ktorá

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

(2) Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. b) a c).

§ 59

Práčovňa

V práčovni sa utvárajú podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva fyzickej osobe, ktorá

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

§ 60

Stredisko osobnej hygieny

V stredisku osobnej hygieny sa utvárajú podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny fyzickej osobe, ktorá

- a) nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- b) má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav, alebo
- c) dovŕšila dôchodkový vek.

ÔSMA HLAVA

SPOLOČNÉ USTANOVENIA PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 61

(1) Ak je fyzická osoba v krízovej sociálnej situácii, ktorá vyžaduje krízovú intervenciu a okamžitú pomoc, poskytne sa jej sociálna služba podľa povahy nepriaznivej sociálnej situácie.

(2) Zariadenia možno účelne a vhodne zlučovať.

(3) Sociálna služba uvedená v § 25, 26, 28 a 33 môže mať aj nízkoprahový charakter. Za sociálnu službu, ktorá má nízkoprahový charakter, sa na účely tohto zákona považuje sociálna služba, ktorá je pre fyzickú osobu ľahko dostupná, uľahčuje jej kontakt so sociálnym prostredím a poskytuje sa v jej prirodzenom prostredí.

(4) Sociálnu službu v zariadení nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej zdravotný stav si vyžaduje ústavnú zdravotnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení.

(5) Ak má poskytovateľ sociálnej služby, ktorý poskytuje celoročnú pobytovú sociálnu službu v zariadení uvedenom v § 34 až 36, 38 a 39, na to vytvorené podmienky, môže na prechodnú dobu

poskytnúť, na účel udržiavania sociálnych väzieb s rodinou, partnerom a širším spoločenským prostredím, ubytovanie pre člena rodiny, partnera alebo fyzickú osobu, ktorú si prijímateľ sociálnej služby sám určí. Podmienky poskytnutia ubytovania podľa prvej vety poskytovateľ sociálnej služby určí v prevádzkovom poriadku alebo v domácom poriadku.

(6) Poverený zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby má právo v zariadení vstúpiť do obytnej miestnosti a príslušenstva obytnej miestnosti aj bez súhlasu fyzickej osoby, ktorej sa v nej poskytuje ubytovanie, ak vec neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu života, zdravia alebo majetku tejto fyzickej osoby, na ochranu práv a slobôd iných fyzických osôb alebo ochranu majetku zariadenia.

(7) Poskytovanie sociálnej služby v zariadení uvedenom v § 34 až 40 s kapacitou nižšou ako 40 miest má prednosť pred poskytovaním sociálnej služby v zariadení s vyššou kapacitou.

(8) Ak má poskytovateľ sociálnej služby na to vytvorené podmienky, môže vykonávať na účel zvýšenia kvality poskytovanej sociálnej služby muzikoterapiu, arteterapiu, hipoterapiu, canisterapiu, biblioterapiu, hydroterapiu, aromaterapiu a činnostnú terapiu.

TRETIA ČASŤ

REGISTRÁCIA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

PRVÁ HLAVA

PODMIENKY ZÁPISU DO REGISTRA POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 62

Poskytovateľ sociálnej služby uvedený v § 3 ods. 3 a 5 môže poskytovať sociálne služby len na základe zápisu do registra poskytovateľov sociálnych služieb (ďalej len „register“), ktorý vedie vyšší územný celok.

§ 63

(1) Fyzická osoba, ktorá žiada o zápis do registra, musí byť spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a bezúhonná.

(2) Za bezúhonnú fyzickú osobu podľa odseku 1 sa na účely tohto zákona považuje fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin.²⁹⁾ Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov nie starším ako tri mesiace. Podmienku bezúhonnosti musí spĺňať aj zodpovedný zástupca poskytovateľa sociálnej služby a fyzická osoba, ktorá je zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby.

(3) Ak žiadosť o zápis do registra podáva právnická osoba, musí byť fyzická osoba, ktorá je na základe poverenia štatutárneho orgánu právnickej osoby zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby, spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, bezúhonná a odborne spôsobilá. Ak žiadosť o zápis do registra podáva fyzická osoba, musí byť fyzická osoba, ktorá je na základe poverenia fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby, spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, bezúhonná a odborne spôsobilá. Fyzické osoby uvedené v prvej vete a druhej vete musia byť pri poskytovaní sociálnych služieb v pracovnoprávnom vzťahu k poskytovateľovi sociálnej služby; to neplatí, ak je táto fyzická osoba spoločník právnickej osoby alebo člen právnickej osoby.

(4) Odborná spôsobilosť podľa odseku 3 je splnenie stupňa vzdelania. Splnenie kvalifikačného predpokladu sa posudzuje a preukazuje dokladmi podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

(5) Ak žiada o zápis do registra právnická osoba so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, musí podmienky podľa odseku 1 spĺňať fyzická osoba poverená vedením jej pobočky, ktorá má sídlo na území Slovenskej republiky.

(6) Ak žiada o zápis do registra osoba, ktorá má záujem vykonávať špecializované sociálne poradenstvo alebo sociálnu rehabilitáciu, podmienkou zápisu do registra je akreditácia na túto odbornú činnosť udelená ministerstvom.

§ 64

Žiadosť o zápis do registra

(1) Žiadosť o zápis do registra sa podáva písomne vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode je miesto poskytovania sociálnej služby. Ak takéto miesto nemožno určiť, alebo ak sa sociálna služba bude poskytovať v územnom obvode viacerých vyšších územných celkov, žiadosť o zápis do registra sa podáva vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode má sídlo právnická osoba, ktorá žiada o zápis do registra, alebo v ktorého územnom obvode má trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzická osoba, ktorá žiada o zápis do registra.

(2) Žiadosť o zápis do registra obsahuje

- a) obchodné meno alebo názov právnickej osoby, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu, ak o zápis žiada právnická osoba alebo meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, ak o zápis žiada fyzická osoba,
- b) meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt
  - 1. fyzickej osoby, ktorá je štatutárny orgán právnickej osoby,
  - 2. navrhovaného zodpovedného zástupcu uvedeného v § 63 ods. 3,
- c) druh sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať a jej formu,
- d) cieľovú skupinu fyzických osôb, ktorým sa má poskytovať sociálna služba,
- e) miesto poskytovania sociálnej služby,
- f) počet miest, ak sa sociálna služba má poskytovať v zariadení,
- g) predpokladaný deň začatia poskytovania sociálnej služby,
- h) čas poskytovania sociálnej služby, ak sa sociálna služba má poskytovať na určitý čas.

(3) K žiadosti o zápis do registra sa prikladá

- a) kópia dokladu preukazujúceho bezúhonnosť
  - 1. fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra,
  - 2. fyzickej osoby, ktorá na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu právnickej osoby alebo na základe rozhodnutia fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, je zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby,
- b) kópia dokladu o odbornej spôsobilosti
  - 1. fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, alebo
  - 2. fyzickej osoby, ktorá na základe rozhodnutia štatutárneho orgánu právnickej osoby alebo na základe rozhodnutia fyzickej osoby, ktorá žiada o zápis do registra, je zodpovedná za poskytovanie sociálnej služby,
- c) údaje o priestorových podmienkach, personálnych podmienkach, materiálnych podmienkach a hygienických podmienkach zodpovedajúcich druhu sociálnej služby, forme sociálnej služby a počtu prijímateľov sociálnej služby,

- d) rozhodnutie alebo iný doklad o zápise do registra podľa osobitného predpisu³¹⁾ alebo potvrdenie o pridelení identifikačného čísla organizácie vydané Štatistickým úradom Slovenskej republiky, ktoré preukazuje vznik právnickej osoby,
- e) štatút alebo iný doklad, ktorým sa preukazuje oprávnenie na právne úkony štatutárneho orgánu právnickej osoby,
- f) kópia dokladu, ktorý preukazuje, že osoba nemá daňové nedoplatky, nedoplatky na poistnom a na penále na sociálne poistenie, na príspevku na starobné dôchodkové sporenie a na poistnom a na penále na verejné zdravotné poistenie,
- g) cenník sociálnej služby, spôsob platenia úhrady za sociálnu službu a podmienky platenia za sociálnu službu,
- h) údaje o finančných podmienkach, ktoré obsahujú kalkuláciu skutočných nákladov na jednotku výkonu každého druhu sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať, kalkuláciu predpokladaných príjmov a výdavkov vrátane údajov o vlastných zdrojoch financovania sociálnej služby a predpokladané zdroje financovania sociálnej služby.

(4) Údaje o priestorových podmienkach na účely odseku 3 písm. c) sa preukazujú kópiou listu vlastníctva nie staršieho ako tri mesiace alebo kópiou nájomnej zmluvy³²⁾ alebo zmluvy o výpožičke,³³⁾ ktorých predmetom je nájom alebo výpožička priestorov, v ktorých sa sociálna služba poskytuje. Nájomná zmluva alebo zmluva o výpožičke musí byť uzatvorená najmenej na čas poskytovania sociálnej služby alebo pri poskytovaní celoročnej pobytovej sociálnej služby najmenej na tri roky.

(5) Za údaje o personálnych podmienkach na účely odseku 3 písm. c) sa považuje zoznam, v ktorom je uvedené povolanie zamestnancov, ich kvalifikácia a počet.

(6) Údaje a doklady uvedené v odsekoch 2 a 3 sa predkladajú v štátnom jazyku.

(7) Ak vyšší územný celok zistí, že žiadosť o zápis do registra neobsahuje náležitosti podľa odsekov 2 a 3, písomne vyzve žiadateľa o zápis do registra, aby doplnil údaje alebo priložil chýbajúce doklady a určí lehotu na odstránenie týchto nedostatkov; lehota nesmie byť kratšia ako 30 dní odo dňa doručenia písomnej výzvy.

Zápis do registra

§ 65

(1) Oprávnenie poskytovať sociálnu službu vzniká odo dňa zápisu do registra.

(2) O zápise do registra vyšší územný celok nevyhotovuje rozhodnutie a zápis do registra vykoná najneskôr do 30 dní odo dňa predloženia všetkých dokladov uvedených v § 64 ods. 2 a 3.

(3) Vykonanie zápisu do registra spolu s výpisom z registra vyšší územný celok bezodkladne oznámi poskytovateľovi sociálnej služby dorúčením oznámenia do vlastných rúk.

(4) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný do ôsmich dní písomne oznámiť vyššiemu územnému celku všetky zmeny skutočností uvedených v § 63 a 64.

(5) Oprávnenie poskytovať sociálnu službu nemožno previesť na inú osobu a neprechádza na právneho nástupcu poskytovateľa sociálnej služby, ak je ním právnická osoba.

(6) Vyšší územný celok rozhodne o nezapísaní do registra, ak

- a) v lehote určenej v písomnej výzve žiadateľ o zápis nedoplní žiadosť o zápis do registra alebo nepriloží chýbajúce doklady,

- b) žiadosť o zápis do registra nepredložil štatutárny orgán právnickej osoby,
- c) služba, ktorá sa má poskytovať, nie je sociálna služba podľa tohto zákona,
- d) na poskytovanie sociálnej služby nie sú vytvorené priestorové podmienky, materiálne podmienky, finančné podmienky a hygienické podmienky,
- e) nie sú splnené podmienky ustanovené podľa § 9 ods. 4 a 5.

§ 66

(1) Do registra sa zapisujú tieto údaje vrátane ich zmien:

- a) obchodné meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právna forma právnickej osoby, ak je poskytovateľom sociálnej služby právnická osoba, a meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby, ak je poskytovateľom sociálnej služby fyzická osoba,
- b) meno a priezvisko zodpovedného zástupcu fyzickej osoby, ktorá je štatutárnym orgánom, alebo fyzických osôb, ktoré sú členmi štatutárneho orgánu a ich trvalý pobyt alebo prechodný pobyt,
- c) adresa právnickej osoby uvedenej v § 3 ods. 5 písm. c) a adresa sídla jej organizačnej zložky na území Slovenskej republiky a meno, priezvisko a adresa pobytu vedúceho tejto organizačnej zložky,
- d) druh sociálnej služby, ktorú poskytovateľ sociálnej služby poskytuje, cieľová skupina fyzických osôb, ktorým sa poskytuje sociálna služba, deň začatia a čas trvania poskytovania sociálnej služby, rozsah a miesto ich poskytovania,
- e) dátum zápisu do registra,
- f) dátum výmazu z registra.

(2) Register je verejný, každý má právo nazrieť do neho a požadovať z neho výpis.

§ 67

Poskytovateľ sociálnej služby, ktorému vyšší územný celok oznámil vykonanie zápisu do registra, môže začať poskytovať sociálnu službu, ak uzatvoril zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť pri poskytovaní sociálnej služby alebo v priamej súvislosti s ňou; poistenie musí trvať po celý čas poskytovania sociálnej služby. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný do 15 dní odo dňa uzatvorenia tejto zmluvy zaslať úradne overenú kópiu vyššiemu územnému celku.

§ 68

Výmaz z registra a zánik oprávnenia na poskytovanie sociálnej služby

(1) Vyšší územný celok rozhodne o výmaze z registra, ak poskytovateľ sociálnej služby

- a) prestal spĺňať podmienky ustanovené týmto zákonom na poskytovanie sociálnej služby,
- b) bol zapísaný do registra na základe nepravdivých údajov alebo neúplných údajov,
- c) neposkytoval sociálnu službu dlhšie ako 12 mesiacov,
- d) požiada o výmaz z registra; táto žiadosť musí byť podaná najmenej 30 dní pred dňom skončenia poskytovania sociálnej služby.

(2) Vyšší územný celok vymaže z registra poskytovateľa sociálnej služby, ak

- a) poskytovateľ sociálnej služby nezačal poskytovať sociálnu službu najneskôr do šiestich kalendárnych mesiacov odo dňa zápisu do registra,
- b) uplynie čas trvania poskytovania sociálnej služby,

- c) fyzická osoba, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby, zomrela, alebo
- d) právnická osoba, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby, zanikla.

(3) Oprávnenie na poskytovanie sociálnej služby poskytovateľovi sociálnej služby zaniká odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o výmaze z registra podľa odseku 1 alebo odo dňa výmazu z registra podľa odseku 2.

(4) Ak vyšší územný celok vykonal výmaz z registra podľa odseku 1 písm. b), osoba môže byť zapísaná do registra najskôr po uplynutí dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o výmaze.

§ 69

Ak poskytovateľ sociálnej služby neodstráni v určenej lehote nedostatky zistené vyšším územným celkom pri kontrole úrovne poskytovania sociálnych služieb podľa § 81 písm. r) a pri kontrole hospodárenia s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančným príspevkom na prevádzku podľa § 81 písm. s), vyšší územný celok rozhodne o zákaze poskytovať sociálnu službu až do doby odstránenia zistených nedostatkov najdlhšie do dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o zákaze. Ak v tejto lehote poskytovateľ sociálnej služby neodstránil zistené nedostatky, vyšší územný celok rozhodne o výmaze poskytovateľa sociálnej služby z registra.

DRUHÁ HLAVA

§ 70

Sociálna služba poskytovaná v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti

(1) Za podmienok ustanovených týmto zákonom možno poskytovať sociálnu službu fyzickej osobe v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti²⁴⁾ aj po zániku dôvodov, pre ktoré bola prevzatá do ústavnej zdravotnej starostlivosti, ak je vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a nemôže byť prepustená zo zdravotníckeho zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti z dôvodu, že jej nemožno zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby v jej prirodzenom rodinnom prostredí alebo poskytnúť sociálnu službu v zariadení podľa tohto zákona.

(2) Na poskytovanie sociálnej služby zdravotníckym zariadením ústavnej zdravotnej starostlivosti podľa odseku 1 platia § 62 až 69 rovnako.

(3) Ak je sociálna služba poskytovaná v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, nemôže byť priestor, v ktorom je sociálna služba poskytovaná, súčasťou priestoru, v ktorom sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť.

ŠTVRTÁ ČASŤ

FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, PLATBA ZA POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ZMLUVA O POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

PRVÁ HLAVA

FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 71

(1) Sociálne služby poskytované verejným poskytovateľom sociálnej služby môžu byť financované

- a) z rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby,

- b) z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby,
- c) z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
- d) z prostriedkov združenia obcí, združenia vyšších územných celkov a združenia osôb,
- e) z výsledku hospodárenia z vedľajšej činnosti, ktorú vykonávajú zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti alebo zakladateľskej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku s jeho súhlasom,
- f) z príjmu zo sociálneho podniku,³⁴⁾
- g) z iných zdrojov.

(2) Sociálne služby poskytované právnickou osobou zriadenou alebo založenou obcou alebo vyšším územným celkom môžu byť financované podľa odseku 1 písm. b) len so súhlasom obce alebo vyššieho územného celku, ktorý takúto právnickú osobu zriadil alebo založil.

(3) Sociálne služby poskytované neverejným poskytovateľom sociálnej služby môžu byť financované

- a) z finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a z finančného príspevku na prevádzku za podmienok ustanovených týmto zákonom,
- b) z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby,
- c) z vlastných zdrojov neverejného poskytovateľa sociálnej služby,
- d) z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,³⁵⁾
- e) z výsledku hospodárenia z podnikateľskej činnosti po zdanení daňou z príjmov, ktorú vykonáva neverejný poskytovateľ sociálnej služby podľa osobitných predpisov,³⁶⁾
- f) zo zisku zo sociálneho podniku,³⁴⁾
- g) z iných zdrojov.

(4) Úhrada zdravotných výkonov ošetrovateľskej starostlivosti poskytovaných sestrou špecialistkou v ošetrovateľstve vo vnútornom lekárstve,³⁷⁾ sestrou špecialistkou v pediatrickom ošetrovateľstve³⁷⁾ alebo sestrou špecialistkou v komunitnom ošetrovateľstve³⁷⁾ v zariadení uvedenom v § 35, 36, 38 a 39 môže byť financovaná z prostriedkov verejného zdravotného poistenia.

(5) Finančné prostriedky darované poskytovateľovi sociálnej služby možno použiť len na účel určený darcom v písomnej darovacej zmluve.³⁵⁾ Ak účel nie je darcom v písomnej darovacej zmluve určený, prostriedky získané touto darovacou zmluvou sa použijú v súlade s predmetom činnosti definovaným v zriaďovacej listine alebo zakladacej listine poskytovateľa sociálnej služby alebo v súlade so zámermi poskytovanej sociálnej služby.

(6) Ak obec alebo vyšší územný celok zabezpečí fyzickej osobe s trvalým pobytom vo svojom územnom obvode poskytovanie sociálnej služby v inej obci alebo u poskytovateľa sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok, obec alebo vyšší územný celok uhrádza inej obci alebo poskytovateľovi sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok, ekonomicky oprávnené náklady spojené s poskytovaním tejto sociálnej služby uvedené v § 72 ods. 5, do ktorých sa započítavajú náklady uvedené v § 72 ods. 5 písm. a) a b) pri poskytovaní pomoci pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, znížené o výšku úhrady za sociálnu službu platenú prijímateľom sociálnej služby.

(7) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný na základe písomnej žiadosti obce alebo vyššieho územného celku preukázať účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa odseku 6.

Úhrada za sociálnu službu

§ 72

(1) Prijímateľ sociálnej služby je povinný platiť úhradu za sociálnu službu v sume určenej poskytovateľom sociálnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Verejný poskytovateľ určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74 v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce alebo vyššieho územného celku, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov.

(3) Neverejný poskytovateľ určuje sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou podľa § 74, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov.

(4) Určovanie sumy úhrady najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov sa nevzťahuje na neverejného poskytovateľa sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

(5) Ekonomicky oprávnené náklady podľa odsekov 2 a 3 sú náklady na činnosti uvedené v § 16 až 18, ktorými sú

- a) mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania vo výške, ktorá zodpovedá výške platu a ostatných osobných vyrovnaní podľa osobitného predpisu,³⁸⁾
- b) poisťné na sociálne poistenie, poisťné na verejné zdravotné poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie,
- c) cestovné náhrady okrem cestovných náhrad pri zahraničných pracovných cestách,
- d) energie, voda a komunikácie,
- e) materiál okrem reprezentačného vybavenia nových interiérov,
- f) dopravné,
- g) rutinná údržba a štandardná údržba okrem jednorazovej údržby objektov alebo ich častí a riešenia havarijných stavov,
- h) nájomné za prenájom okrem dopravných prostriedkov a špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu,
- i) služby,
- j) bežné transfery, z toho len na vreckové, ²⁰⁾ odstupné, odchodné, náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca,³⁹⁾
- k) odpisy hmotného majetku a nehmotného majetku poskytovateľa sociálnej služby podľa osobitného predpisu.⁴⁰⁾

(6) Na účely určenia výšky úhrady podľa odsekov 2 a 3 sa od ekonomicky oprávnených nákladov odpočíta priemerná suma, ktorá sa určí ako podiel súčtu súm finančného príspevku podľa prílohy č. 5, ktoré zodpovedajú forme poskytovanej sociálnej služby a stupňu odkázanosti jednotlivých prijímateľov sociálnej služby na pomoc inej fyzickej osoby, a počtu prijímateľov sociálnej služby. To sa nevzťahuje na neverejného poskytovateľa sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu, o zabezpečenie poskytovania ktorej tohto neverejného poskytovateľa sociálnej služby obec alebo vyšší územný celok nepožiadali.

(7) Ak poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, o ktorej zabezpečenie poskytovania požiadali obec alebo vyšší územný celok, prijímateľ sociálnej služby neplatí úhradu za

- a) pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy,
- b) tlmočnícku službu,
- c) krízovú pomoc poskytovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií,
- d) vykonávanie
  1. sociálneho poradenstva,
  2. pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,
  3. sociálnej rehabilitácie,
  4. pracovnej terapie.

(8) Prijímateľ sociálnej služby uvedenej v § 31 a 34 až 41 je povinný platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku. Príjem a majetok na účely určenia úhrady za sociálnu službu sa posudzuje podľa osobitného predpisu.¹¹⁾ To sa nevzťahuje na prijímateľa sociálnej služby, ktorému neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, o ktorej zabezpečenie poskytovania nepožiadali obec alebo vyšší územný celok, a na prijímateľa sociálnej služby, ktorému poskytuje sociálnu službu neverejný poskytovateľ sociálnej služby, ktorý poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

(9) Prijímateľ sociálnej služby neplatí úhradu za odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti v čase jeho neprítomnosti okrem úhrady za ubytovanie, ak voľné miesto nie je na prechodný čas obsadené inou fyzickou osobou a prijímateľ sociálnej služby a poskytovateľ sociálnej služby sa nedohodnú inak.

(10) Na účely určenia sumy úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou sa postupuje podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

§ 73

(1) Po zaplatení úhrady za opatrovateľskú službu, prepravnú službu a pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(2) Po zaplatení úhrady za celoročnú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 20 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(3) Po zaplatení úhrady za týždennú pobytovú sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 50 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(4) Po zaplatení úhrady za ambulantnú sociálnu službu v zariadení s poskytovaním stravovania musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 70 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(5) Po zaplatení úhrady za ambulantnú sociálnu službu v zariadení bez poskytovania stravovania musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovenej osobitným predpisom.⁴¹⁾

(6) Prijímateľ sociálnej služby nie je povinný platiť úhradu za sociálnu službu, ak jeho príjem je nižší alebo sa rovná sume ustanovenej v odsekoch 1 až 5, a to v závislosti od druhu a formy sociálnej služby, ak tento zákon neustanovuje inak.

(7) Prijímateľ sociálnej služby platí len časť úhrady za sociálnu službu, ak jeho príjem je vyšší, ako sú sumy ustanovené v odsekoch 1 až 5 a jeho výška nepostačuje na zaplatenie určenej úhrady za sociálnu službu, ak tento zákon neustanovuje inak.

(8) Ak sa príjem prijímateľa sociálnej služby posudzuje spoločne s príjmami fyzických osôb, ktorých príjmy sa s ním spoločne posudzujú, po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať suma uvedená v odsekoch 2 až 5 a fyzickým osobám, ktorých príjmy sa spoločne posudzujú s príjmom prijímateľa sociálnej služby, musí zostať mesačne z ich príjmu najmenej 1,3 násobku sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom.⁴²⁾

(9) Ak prijímateľ sociálnej služby nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady za sociálnu službu, môže úhradu za sociálnu službu alebo jej časť platiť aj iná osoba; odseky 1 až 5 sa nepoužijú. Osoba podľa prvej vety môže uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.

(10) Ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť, prechádza táto povinnosť postupne na rodičov a deti, ak sa ich príjem neposudzuje spoločne s príjmom prijímateľa sociálnej služby; rodičom alebo deťom po zaplatení úhrady za sociálnu službu musí mesačne zostať 1,3 násobku sumy životného minima ustanovenej osobitným predpisom.⁴²⁾ Rodičia alebo deti môžu uzatvoriť s poskytovateľom sociálnej služby zmluvu o platení úhrady za sociálnu službu.

(11) Ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy podľa odseku 10, obec alebo vyšší územný celok rozhodne o povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť za prijímateľa sociálnej služby, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť.

(12) Ak nedôjde k uzatvoreniu zmluvy podľa odseku 10 medzi neverejným poskytovateľom sociálnej služby a rodičmi alebo deťmi, rozhodne o povinnosti týchto fyzických osôb platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť za prijímateľa sociálnej služby, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť, obec alebo vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti.

(13) Ak podľa odsekov 1 až 5 nevznikne prijímateľovi sociálnej služby povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a táto povinnosť nevznikne ani rodičom alebo deťom a prijímateľ sociálnej služby zomrie, nezaplatená úhrada za sociálnu službu alebo jej časť je pohľadávka poskytovateľa sociálnej služby, ktorá sa uplatňuje v konaní o dedičstve.

(14) Odseky 1 až 13 sa neuplatňujú, ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, o zabezpečenie poskytovania ktorej neverejného poskytovateľa sociálnej služby obec alebo vyšší územný celok nepožiadali, a ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk.

(15) Na účely zisťovania príjmu podľa tohto zákona u fyzických osôb uvedených v § 3 ods. 2 sa za fyzické osoby, ktoré sa s týmito osobami spoločne posudzujú, považujú osoby podľa osobitného predpisu.⁴²⁾

(16) Ak u osôb uvedených v § 3 ods. 2 nemožno zo závažných dôvodov zistiť ich príjem, za ich príjem sa považuje suma životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu ustanovená osobitným predpisom.⁴¹⁾

(17) Na poskytované sociálne služby v zariadení podľa § 25 až 29, 32, 56 a 57 sa odseky 2 až 5 nepoužívajú.

DRUHÁ HLAVA

§ 74

Zmluva o poskytovaní sociálnej služby

(1) Poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby.¹³⁾ Zmluva o poskytovaní sociálnej služby musí byť uzatvorená spôsobom, ktorý je pre prijímateľa sociálnej služby zrozumiteľný.

(2) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný uzatvoriť písomnú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ktorou je

- a) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života a pracovného života,
- b) zariadenie dočasnej starostlivosti o dieťa,
- c) sociálna služba v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dosiahli dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov potrebujú z iných vážnych dôvodov,
- d) opatrovateľská služba,
- e) sprievodcovská služba a predčítateľská služba,
- f) požičiavanie pomôcok,
- g) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- h) pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností.

(3) Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby uvedenej v odseku 2, je povinná podať písomnú žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby obci, vyššiemu územnému celku v rozsahu ich pôsobnosti alebo nimi zriadenej právnickej osobe alebo založenej právnickej osobe. Žiadosť podľa prvej vety obsahuje

- a) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba, dátum narodenia a adresu jej pobytu,
- b) druh sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať fyzickej osobe uvedenej v písmene a),
- c) formu sociálnej služby, ktorá sa má poskytovať v zariadení,
- d) potvrdenie o príjme za predchádzajúci kalendárny rok,
- e) doklady o majetkových pomeroch,
- f) deň začatia poskytovania sociálnej služby a čas poskytovania sociálnej služby, a ak sa má poskytovať odľahčovacia služba, obdobie trvania tejto služby,
- g) iné doklady, ktoré sú podkladom na uzatvorenie zmluvy.

(4) Žiadosť o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa odseku 2 písm. b), e) až h) neobsahuje údaje uvedené v odseku 3 písm. d) a e).

(5) K žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa odseku 2 písm. c) a d) fyzická osoba priloží aj právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu okrem fyzickej osoby uvedenej v § 35 ods. 1 písm. b).

(6) Poskytovateľ sociálnej služby nesmie podmieniť uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby peňažným plnením alebo nepeňažným plnením.

(7) Zmluva o poskytovaní sociálnej služby obsahuje

- a) označenie zmluvných strán,
- b) druh poskytovanej sociálnej služby,
- c) vecný rozsah sociálnej služby podľa § 15 a formu poskytovania sociálnej služby,
- d) deň začatia poskytovania sociálnej služby,
- e) čas poskytovania sociálnej služby,
- f) miesto poskytovania sociálnej služby,
- g) sumu úhrady za sociálnu službu, spôsob jej určenia a spôsob jej platenia,
- h) podmienky zvyšovania sumy úhrady za sociálnu službu,
- i) dôvody odstúpenia od zmluvy,
- j) sumu nezaplatenej úhrady za sociálnu službu podľa § 73 ods. 13.

(8) Suma úhrady za sociálnu službu podľa odseku 7 písm. g) musí obsahovať sumu úhrady za odborné činnosti, obslužné činnosti a ďalšie činnosti.

(9) V zmluve o poskytovaní sociálnej služby sa môžu dohodnúť aj ďalšie náležitosti podľa druhu sociálnej služby.

(10) Ak poskytovateľ sociálnej služby, ktorého požiadala obec alebo vyšší územný celok o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby, predloží návrh zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, ktorý je v súlade s týmto zákonom a fyzická osoba odmietne uzatvoriť túto zmluvu, povinnosť obce a vyššieho územného celku podľa § 8 ods. 3 a 4 sa považuje za splnenú.

(11) Ak sa zmenia skutočnosti, ktoré sú predmetom zmluvy o poskytovaní sociálnej služby, možno tieto skutočnosti zmeniť dodatkom k zmluve o poskytovaní sociálnej služby, ak si to účastníci v tejto zmluve dohodli.

(12) Ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na určenie úhrady za sociálnu službu podľa § 73, poskytovateľ sociálnej služby a prijímateľ sociálnej služby sú povinní uzatvoriť dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

(13) Prijímateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu; výpovedná lehota nesmie byť dlhšia ako 30 dní.

(14) Poskytovateľ sociálnej služby môže jednostranne vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ak

- a) prijímateľ sociálnej služby hrubo porušuje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby najmä tým, že hrubo porušuje dobré mravy, ktoré narúšajú občianske spolužitie alebo nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu, a ak ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby najmä tým, že nezaplatí dohodnutú úhradu za sociálnu službu za čas dlhší ako tri mesiace alebo platí len časť dohodnutej úhrady a dlžná suma presiahne trojnásobok dohodnutej mesačnej úhrady,
- b) prijímateľ sociálnej služby neuzatvorí dodatok k zmluve o poskytovaní sociálnej služby podľa odseku 12,

- c) prevádzka zariadenia je podstatne obmedzená alebo je zmenený účel poskytovanej sociálnej služby tak, že zotrvanie na zmluve o poskytovaní sociálnej služby by pre poskytovateľa sociálnej služby znamenalo zrejmu nevýhodu,
- d) obec alebo vyšší územný celok rozhodne o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu.

(15) Pri jednostrannom vypovedaní zmluvy podľa odseku 14 je poskytovateľ sociálnej služby povinný doručiť prijímateľovi sociálnej služby písomnú výpoveď s uvedením dôvodu výpovede.

(16) Ak poskytovateľ sociálnej služby vypovedá zmluvu o poskytovaní sociálnej služby z dôvodu uvedeného v odseku 14 písm. a), b) a d) a ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby, sú obec a vyšší územný celok v rámci svojej pôsobnosti povinné v spolupráci s poskytovateľom sociálnej služby zabezpečiť fyzickej osobe nevyhnutné podmienky na zabezpečenie základných životných potrieb, ak si ich nevie zabezpečiť sama.

(17) Ak poskytovateľ sociálnej služby jednostranne vypovedá zmluvu podľa odseku 14 písm. d) a ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby, výpovedná lehota nesmie byť kratšia ako 30 dní. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vopred písomne oznámiť prijímateľovi sociálnej služby začiatok plynutia výpovednej lehoty.

(18) Ak poskytovateľ sociálnej služby vypovedá zmluvu o poskytovaní sociálnej služby z dôvodu uvedeného v odseku 14 písm. c) a ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby, je poskytovateľ povinný zabezpečiť prijímateľovi sociálnej služby poskytovanie sociálnej služby rovnakého druhu za porovnateľných podmienok u iného poskytovateľa sociálnej služby. Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby nemôže zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby u iného poskytovateľa sociálnej služby, zabezpečí poskytovanie tejto sociálnej služby obec alebo vyšší územný celok v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom. Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby prestane spĺňať podmienky na poskytovanie sociálnej služby, alebo ak vyšší územný celok rozhodne o zákaze poskytovať sociálnu službu, neverejný poskytovateľ sociálnej služby je povinný vypovedať zmluvu.

(19) Neverejný poskytovateľ sociálnej služby je povinný vopred písomne oznámiť obci alebo vyššiemu územnému celku podľa ich pôsobnosti zmenu poskytovania sociálnej služby alebo skončenie poskytovania sociálnej služby z dôvodu uvedeného v odseku 14 písm. c) a priložiť zoznam prijímateľov sociálnej služby, a to najneskôr tri mesiace pred predpokladaným dňom zmeny poskytovania sociálnej služby alebo skončenia poskytovania sociálnej služby. Túto povinnosť má neverejný poskytovateľ sociálnej služby aj voči prijímateľovi sociálnej služby, ak sa vopred písomne nedohodli o poskytovaní sociálnej služby na určitý čas.

(20) Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby skončí poskytovanie sociálnej služby bez právneho nástupníctva na základe rozhodnutia vyššieho územného celku o výmaze neverejného poskytovateľa sociálnej služby z registra alebo vyšší územný celok vymaže neverejného poskytovateľa sociálnej služby podľa § 68 ods. 2 písm. c) a d) pred uplynutím času trvania poskytovania sociálnej služby dohodnutého v zmluve o poskytovaní sociálnej služby, obec alebo vyšší územný celok v rozsahu pôsobnosti ustanovenej týmto zákonom zabezpečí poskytovanie tejto sociálnej služby.

TRETIA HLAVA
FINANČNÁ PODPORA NEVEREJNÉHO POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNEJ SLUŽBY
POSKYTUJÚCEHO SOCIÁLNU SLUŽBU VO VEREJNOM ZÁUJME

§ 75

(1) Obec je povinná poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadala obec a poskytuje

- a) sociálnu službu v zariadení, ktorým je
1. nocľaháreň,
  2. nízkoprahové denné centrum,
  3. nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu,
  4. zariadenie pre seniorov,
  5. zariadenie opatrovateľskej služby,
  6. denný stacionár,
- b) pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- c) opatrovateľskú službu,
- d) prepravnú službu.

(2) Obec je povinná poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy pri poskytovaní sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadala obec a poskytuje

- a) sociálnu službu v zariadení, ktorým je
1. zariadenie pre seniorov,
  2. zariadenie opatrovateľskej služby,
  3. denný stacionár,
- b) opatrovateľskú službu.

(3) Vyšší územný celok je povinný poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje

- a) sociálnu službu v zariadení, ktorým je
1. útulok,
  2. domov na pol ceste,
  3. zariadenie núdzového bývania,
  4. zariadenie dočasnej starostlivosti o dieťa,
  5. zariadenie podporovaného bývania,
  6. rehabilitačné stredisko,
  7. domov sociálnych služieb,

8. špecializované zariadenie,
b) tlmočnícku službu,
c) sociálnu službu v integračnom centre.

(4) Vyšší územný celok je povinný poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy pri poskytovaní sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje sociálnu službu v zariadení, ktorým je

- a) zariadenie podporovaného bývania,
b) rehabilitačné stredisko,
c) domov sociálnych služieb,
d) špecializované zariadenie.

(5) Vyšší územný celok je povinný poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje

- a) špecializované sociálne poradenstvo ako samostatnú odbornú činnosť,
b) sociálnu rehabilitáciu ako samostatnú odbornú činnosť.

(6) Obec a vyšší územný celok sú podľa odsekov 1 až 5 povinné poskytnúť finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý im doručil zmluvy o poskytovaní sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 alebo doručil zoznam osôb s uvedením osobných údajov uvedených v § 94 ods. 4 písm. a) až c), ktorým sociálnu službu poskytuje alebo poskytol, ak poskytovateľ sociálnej služby nie je povinný uzatvoriť písomnú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby.

(7) Obec alebo vyšší územný celok môže poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje sociálnu službu, ktorou je

- a) podporná sociálna služba v zariadení, ktorým je
1. denné centrum,
  2. jedáleň,
  3. práčovňa,
  4. stredisko osobnej hygieny,
- b) sprostredkovanie tlmočnickej služby,
c) sprostredkovanie osobnej asistencie,
d) sprievodcovská a predčitateľská služba,
e) požičiavanie pomôcok,
f) monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
g) krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
h) pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
i) základné sociálne poradenstvo ako samostatná odborná činnosť,

j) terénna sociálna služba prostredníctvom terénnych programov.

(8) Obec môže poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadala obec a poskytuje sociálnu službu uvedenú v odsekoch 3 až 5, ak tieto finančné príspevky neposkytuje vyšší územný celok.

(9) Vyšší územný celok môže poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk, ak o zabezpečenie poskytovania tejto sociálnej služby neverejného poskytovateľa sociálnej služby požiadal vyšší územný celok a poskytuje sociálnu službu uvedenú v odsekoch 1 a 2, ak tieto finančné príspevky neposkytuje obec.

(10) Sociálna služba, ktorá sa poskytuje podľa tohto zákona, sa považuje za sociálnu službu poskytovanú vo verejnom záujme.

(11) Za verejný záujem sa považuje najmä poskytovanie sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby prijímateľovi sociálnej služby, ktorý je na sociálnu službu odkázaný, alebo poskytovanie sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby, ktorá v príslušnej obci alebo v príslušnom vyššom územnom celku chýba alebo je nedostatková.

(12) Neverejný poskytovateľ sociálnej služby podáva písomnú žiadosť o poskytnutie finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa odsekov 8 a 9.

(13) Za príslušnú obec alebo príslušný vyšší územný celok na účely poskytovania finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa odsekov 1 až 9 sa považuje obec alebo vyšší územný celok, kde má prijímateľ sociálnej služby trvalý pobyt, bez ohľadu na to, ktorá obec vydala rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu alebo ktorý vyšší územný celok vydal rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

(14) Finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby sa poskytuje na základe písomnej zmluvy,¹³⁾ najskôr odo dňa uzatvorenia zmluvy o poskytovaní tohto finančného príspevku. Pri určovaní výšky finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby pre účastníkov zmluvy platia ustanovenia § 76 a 77.

§ 76

Finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy

Finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa poskytuje na zabezpečenie úkonov sebaobsluhy najmenej vo výške podľa prílohy č. 5 podľa formy sociálnej služby, počtu prijímateľov sociálnej služby a stupňa ich odkázanosti.

§ 77**Finančný príspevok na prevádzku**

(1) Výška finančného príspevku na prevádzku sa určí na príslušný rozpočtový rok vo výške rozdielu medzi štandardnými výdavkami, štandardnými príjmami a priemerným finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, a to podľa druhu sociálnej služby, v prepočte na počet prijímateľov sociálnej služby, na počet kilometrov prepravnej služby, na počet hodín tlmočenia, počet hodín sociálneho poradenstva, počet hodín sprievodcovskej a predčitateľskej služby alebo na inú jednotku výkonu.

(2) Obec a vyšší územný celok určí štandardné výdavky a štandardné príjmy na príslušný rozpočtový rok na základe údajov o priemerných skutočných bežných výdavkoch a priemerných skutočných príjmoch z platenia úhrad za sociálne služby poskytované v jeho pôsobnosti za predchádzajúci rozpočtový rok.

(3) Priemerný finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa na účely odseku 1 určí ako podiel súčtu súm finančných príspevkov, ktoré sa určia podľa prílohy č. 5 v závislosti od počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby, stupňa ich odkázanosti a od druhu sociálnej služby poskytovanej obcou alebo vyšším územným celkom, a celkového počtu fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby.

(4) Za skutočné bežné výdavky podľa odseku 2 sa považujú rozpočtované bežné výdavky a za skutočné príjmy podľa odseku 2 sa považujú skutočne dosiahnuté príjmy.

(5) Skutočné bežné výdavky a skutočné príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu obec a vyšší územný celok zisťuje v členení podľa jednotlivých druhov poskytovaných sociálnych služieb, a ak ide o sociálne služby poskytované v zariadení, aj podľa toho, či ide o poskytovanie celoročnej pobytovej sociálnej služby, týždennej pobytovej sociálnej služby alebo ambulancie sociálnej služby a v členení podľa kapacity zariadení (ďalej len „porovnateľný druh sociálnej služby“).

(6) Z každého porovnateľného druhu sociálnej služby, ktorý vykazuje skutočné bežné výdavky a skutočné príjmy z platenia úhrady za sociálnu službu sa vypočítajú priemerné skutočné bežné výdavky a priemerné skutočné príjmy zo zaplatenej úhrady na prijímateľa sociálnej služby na rozpočtový rok.

(7) Za príslušné obdobie na účely určenia výšky finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby sa považuje čas trvania poskytovania sociálnej služby neverejným poskytovateľom sociálnej služby; za toto obdobie sa považuje príslušný rozpočtový rok. Ak je čas trvania poskytovania sociálnej služby kratší ako rozpočtový rok, určí sa výška finančného príspevku na prevádzku pomerne.

(8) Ak predpokladané príjmy zo zaplatenej úhrady alebo skutočné príjmy zo zaplatenej úhrady na príslušné obdobie za sociálnu službu poskytovanú neverejným poskytovateľom sociálnej služby sú vyššie ako štandardné príjmy na príslušné obdobie, výška finančného príspevku na prevádzku určeného podľa odseku 1 sa zníži o rozdiel medzi skutočnými príjmami zo zaplatenej úhrady na príslušné obdobie a štandardnými príjmami na príslušné obdobie.

(9) Ak predpokladané príjmy zo zaplatenej úhrady alebo skutočné príjmy zo zaplatenej úhrady na príslušné obdobie za sociálnu službu poskytovanú neverejným poskytovateľom sociálnej služby sú nižšie ako štandardné príjmy na príslušné obdobie, výška finančného príspevku na prevádzku určeného podľa odseku 1 sa zvýši o rozdiel medzi štandardnými príjmami na príslušné obdobie a skutočnými príjmami zo zaplatenej úhrady na príslušné obdobie.

(10) Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, pri ktorej nemožno určiť výšku finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby podľa porovnateľného druhu sociálnej služby, výška tohto finančného príspevku sa určí na príslušný rozpočtový rok vo výške rozdielu medzi predpokladanými bežnými výdavkami, predpokladanými príjmami zo zaplatenej úhrady za sociálnu službu a predpokladanou výškou finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy v závislosti od stupňa jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby v prepočte podľa druhu sociálnej služby na počet prijímateľov sociálnej služby, na počet kilometrov prepravnej služby, na počet hodín tmočenia, počet hodín sociálneho poradenstva, počet hodín sprievodcovskej a predčitateľskej služby alebo na inú jednotku výkonu; odseky 7 a 8 platia rovnako.

§ 78

(1) Ak sa neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby poskytuje finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy na príslušný rozpočtový rok, obec alebo vyšší územný celok tieto finančné príspevky poskytuje preddavkovo a prvý preddavok sa poskytne najneskôr do konca februára príslušného rozpočtového roka. Na zúčtovanie týchto finančných príspevkov sa vzťahuje osobitný predpis.⁴³⁾

(2) Ak sa začne poskytovať neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy v priebehu rozpočtového roka, obec alebo vyšší územný celok tieto finančné príspevky poskytuje preddavkovo, najskôr od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nárok na tieto finančné príspevky vznikol a najneskôr do posledného dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikol nárok na tieto finančné príspevky.

(3) Ak neverejný poskytovateľ sociálnej služby skončí poskytovanie sociálnej služby v priebehu rozpočtového roka, zúčtuje poskytnutý finančné príspevky na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančný príspevok pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy ku dňu skončenia poskytovania sociálnej služby.

PIATA ČASŤ

PÔSOBNOSŤ MINISTERSTVA A ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 79

Pôsobnosť ministerstva

(1) Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky pri poskytovaní sociálnych služieb

- a) vypracúva a zverejňuje národné priority rozvoja sociálnych služieb,
- b) zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu pri poskytovaní sociálnych služieb,
- c) určuje obsah a rozsah odbornej prípravy pre vybrané pracovné činnosti a na účely ďalšieho vzdelávania,
- d) vykonáva dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb,
- f) kontroluje vzdelávacie programy, na ktoré bola udelená akreditácia,
- g) prejednáva priestupky a ukladá pokuty za iné správne delikty,
- h) je správnym orgánom v konaniach o

1. udelení alebo neudelení akreditácie na vzdelávacie programy v oblasti sociálnych služieb (ďalej len „akreditácia vzdelávacieho programu“), o zmene akreditácie vzdelávacieho programu, o predĺžení platnosti akreditácie vzdelávacieho programu a o odňatí akreditácie vzdelávacieho programu,
  2. udelení alebo neudelení akreditácie na odbornú činnosť, o zmene akreditácie na odbornú činnosť, o predĺžení platnosti akreditácie na odbornú činnosť a o odňatí akreditácie na odbornú činnosť,
- i) vedie register poskytovateľov sociálnej služby a poskytovateľov sociálnej služby, ktorí boli vymazaní z registra (ďalej len „centrálny register“),
  - j) vedie zoznam osôb, ktorým bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu, ktorým bola akreditácia vzdelávacieho programu odňatá a ktorým akreditácia vzdelávacieho programu zanikla,
  - k) vedie zoznam osôb, ktorým bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, ktorým bola akreditácia na odbornú činnosť odňatá a ktorým akreditácia na odbornú činnosť zanikla,
  - l) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona.

(2) Ministerstvo na svojej internetovej stránke zverejňuje centrálny register, zoznam podľa odseku 1 písm. j) a zoznam podľa odseku 1 písm. k).

(3) Centrálny register obsahuje

- a) obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby,
- b) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby,
- c) meno a priezvisko štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorá je poskytovateľom sociálnej služby alebo meno a priezvisko zodpovedného zástupcu poskytovateľa sociálnej služby,
- d) dátum zápisu do registra,
- e) obchodné meno alebo názov právnickej osoby a jej sídlo, ktorá ako poskytovateľ sociálnej služby bola vymazaná z registra a dátum výmazu z registra,
- f) meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorá ako poskytovateľ sociálnej služby bola vymazaná z registra a dátum výmazu z registra,
- g) druh sociálnej služby, ktorú poskytovateľ sociálnej služby poskytuje, rozsah poskytovanej sociálnej služby a jej formu,
- h) cieľovú skupinu fyzických osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba určená,
- i) dosiahnutú úroveň kvality poskytovanej sociálnej služby podľa prílohy č. 2 písm. C, ak boli podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby hodnotené.

(4) Zoznam podľa odseku 1 písm. j) obsahuje

- a) obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu, ktorej bola akreditácia vzdelávacieho programu odňatá a ktorej akreditácia vzdelávacieho programu zanikla,
- b) meno a priezvisko fyzickej osoby a miesto výkonu činnosti, na ktorú jej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu, meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej bola akreditácia vzdelávacieho programu odňatá a ktorej akreditácia vzdelávacieho programu zanikla,
- c) názov, druh, formu a obsah vzdelávacieho programu, na ktorý bola akreditácia vzdelávacieho programu udelená,

d) dátum udelenia akreditácie vzdelávacieho programu a dátum odňatia alebo zániku akreditácie vzdelávacieho programu.

(5) Zoznam podľa odseku 1 písm. k) obsahuje

- a) obchodné meno alebo názov, sídlo a identifikačné číslo právnickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, ktorej bola akreditácia na odbornú činnosť odňatá a ktorej akreditácia na odbornú činnosť zanikla,
- b) meno a priezvisko fyzickej osoby a miesto výkonu činnosti, na ktorú jej bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej bola akreditácia na odbornú činnosť odňatá a ktorej akreditácia na odbornú činnosť zanikla,
- c) meno a priezvisko fyzickej osoby zodpovednej za vykonávanie odbornej činnosti,
- d) druh odbornej činnosti, na ktorú bola akreditácia na odbornú činnosť udelená,
- e) cieľovú skupinu fyzických osôb, ktorým je odborná činnosť určená,
- f) dátum udelenia akreditácie na odbornú činnosť a dátum odňatia alebo zániku akreditácie na odbornú činnosť.

§ 80

Pôsobnosť obce

Obec

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o
  1. odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu a odkázanosti na prepravnú službu,
  2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
  4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
  1. sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízkoprahovom dennom centre,
  2. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  3. opatrovateľskej služby,
  4. prepravnej služby,
  5. odľahčovacej služby,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
  1. o poskytovaní sociálnej služby,
  2. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,

3. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s inou obcou, alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
  4. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
  - j) môže zriaďovať, zakladat a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
  - k) hradí inej obci alebo inému vyššiemu územnému celku ekonomicky oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,
  - l) poskytuje podľa § 75 ods.1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 8 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
  - p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
  - q) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6,
  - r) vedie evidenciu
    1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
    2. rozhodnutí podľa písmena c),
    3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
  - s) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
  - t) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,⁴⁴⁾
  - u) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

§ 81

Pôsobnosť vyššieho územného celku

Vyšší územný celok

- a) vypracúva, schvaľuje koncepciu rozvoja sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) je správnym orgánom v konaniach o
  1. odkázanosti na sociálnu službu poskytovanú v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení,
  2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
  3. odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
  4. povinnosti rodičov alebo detí platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11 a 12,

5. nezapísaní do registra,
  6. zákaze poskytovať sociálnu službu,
  7. výmaze poskytovateľa sociálnej služby z registra,
- c) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- d) zabezpečuje poskytovanie
1. sociálnej služby v útulku, v domove na pol ceste, v zariadení núdzového bývania, v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení a v integračnom centre,
  2. tlmočnickej služby,
- e) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- f) zabezpečuje poskytovanie sociálneho poradenstva,
- g) môže zabezpečiť poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu
1. o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
  2. o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 ods. 6 s iným vyšším územným celkom, s obcou alebo s iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila alebo založila iná obec alebo iný vyšší územný celok,
  3. o zabezpečení poskytovania sociálnej služby s budúcim poskytovateľom sociálnej služby podľa § 8 ods. 8
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje útulok, domov na pol ceste, zariadenie núdzového bývania, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, zariadenie podporovaného bývania, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie a integračné centrum,
- j) môže zriaďovať, zakladáť a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) je povinný uhradiť ekonomicky oprávnené náklady podľa § 71 ods. 6,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 3 až 5 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 9 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) vykonáva zápis do registra, oznamuje vykonanie zápisu do registra,
- p) vedie register a vykonáva zmeny v registri vo svojom územnom obvode,
- q) predkladá štvrťročne aktualizovaný register ministerstvu,
- r) kontroluje úroveň poskytovania sociálnej služby,
- s) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančným príspevkom na prevádzku,
- t) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmenách r) a s) a kontroluje ich plnenie,
- u) kontroluje účelnosť využitia finančných prostriedkov poskytnutých podľa § 71 ods. 6,
- v) vedie evidenciu
1. vyhotovených posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
  2. rozhodnutí podľa písmena b),

3. prijímateľov sociálnej služby vo svojom územnom obvode,
- w) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,⁴⁴⁾
- x) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu.

ŠIESTA ČASŤ

KOMUNITNÝ ROZVOJ A KOMUNITNÝ PLÁN V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 82

Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

(1) Obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

(2) Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

(3) Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Na účel vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

§ 83

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

(1) Obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb a vyšší územný celok vypracúva koncepciu rozvoja sociálnych služieb v spolupráci

- a) s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,
- b) s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.

(2) Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

(3) Vyšší územný celok vypracúva a schvaľuje koncepciu rozvoja sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb a komunitných plánov sociálnych služieb obcí vo svojom územnom obvode.

(4) Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

(5) Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje najmä

- a) analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- c) analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,
- f) spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

(6) Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

SIEDMA ČASŤ

KVALIFIKAČNÉ PREDPOKLADY A ĎALŠIE VZDELÁVANIE

§ 84

(1) Plnenie kvalifikačných predpokladov potrebných na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociálnych služieb sa posudzuje podľa osobitných predpisov,⁴⁵⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Činnosti v oblasti sociálnych služieb podľa tohto zákona vykonáva fyzická osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu a odborne spôsobilá na výkon týchto činností.

(3) Na účely posudzovania bezúhonnosti na výkon pracovných činností v oblasti sociálnych služieb platí § 63 ods. 2 rovnako.

(4) Základné sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov vykonáva fyzická osoba, ktorá má

- a) vyššie odborné vzdelanie získané absolvovaním vzdelávacieho programu akreditovaného podľa osobitného predpisu²³⁾ v študijných odboroch zameraných na sociálnu prácu, sociálnu pedagogiku, špeciálnu pedagogiku, liečebnú pedagogiku, andragogiku, sociálnu a humanitárnu prácu, sociálno-právnu činnosť a charitatívno-misijnú činnosť,
- b) vysokoškolské vzdelanie získané štúdiom v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe zameranom na sociálnu prácu, sociálnu pedagogiku, špeciálnu pedagogiku, liečebnú pedagogiku, psychológiu akreditovanom podľa osobitného predpisu⁴⁶⁾ alebo uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou,
- c) akreditovaný vzdelávací kurz v oblastiach uvedených v písmenách a) a b) v rozsahu najmenej 150 hodín a prax pri výkone povolania v oblasti sociálnej práce v trvaní najmenej troch rokov, ak má skončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ktoré nie je uvedené v písmene b).

(5) Špecializované sociálne poradenstvo vykonáva fyzická osoba, ktorá má trojročnú prax s cieľovou skupinou a má

- a) vysokoškolské vzdelanie získané štúdiom v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe zameranom na sociálnu prácu akreditovanom podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ alebo
- b) vysokoškolské vzdelanie získané v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe akreditovanom podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ zameranom na činnosť, ktorá sa poskytuje v rámci špecializovaného sociálneho poradenstva.

(6) Špecializované sociálne poradenstvo pre fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím vykonáva aj fyzická osoba so stredoškolským vzdelaním príslušného zamerania, ak má byť súčasťou špecializovaného sociálneho poradenstva poskytovanie poradenstva prostredníctvom činností, na vykonávanie ktorých sa nevyžaduje vzdelanie podľa odseku 5, a ak táto fyzická osoba má jednoročnú prax zodpovedajúcu obsahu činnosti v rámci poskytovaného špecializovaného sociálneho poradenstva.

(7) Sociálny pracovník je fyzická osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore sociálna práca v prvom stupni, druhom stupni alebo má uznaný doklad o takomto vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(8) Supervíziu vykonáva fyzická osoba, ktorá splnila podmienku podľa odseku 4 písm. b) a absolvovala odbornú akreditovanú prípravu supervízora v oblasti sociálnej práce alebo poradenskej práce.

(9) Opatrovateľom podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá

- a) má úplne stredné odborné vzdelanie získané v študijnom odbore so zameraním na opatrovanie alebo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti akreditovanom podľa osobitného predpisu,²⁵⁾ alebo
- b) absolvovala akreditovaný kurz opatrovania najmenej v rozsahu 220 hodín.

(10) Tlmočnickú službu podľa tohto zákona vykonáva

- a) tlmočník posunkovej reči,
- b) artikulačný tlmočník, ktorý využívaním svojich špecifických schopností, zručností a skúseností umožňuje za upravených podmienok jednosmernú komunikáciu alebo obojsmernú komunikáciu pre sluchovo postihnutú fyzickú osobu, ktorá nepočuje hovorenú reč a má záujem o túto formu tlmočenia,
- c) tlmočník pre hluchoslepé osoby, ktorý využívaním svojich špecifických schopností, zručností a skúseností umožňuje komunikáciu s fyzickou osobou, ktorá má kombinované postihnutie zraku a sluchu.

(11) Tlmočník uvedený v odseku 10 preukazuje absolvovanie tlmočnického minima certifikátom vydaným subjektom, ktorý má oprávnenie Ministerstva školstva Slovenskej republiky na vzdelávanie tlmočníkov posunkovej reči, artikulačných tlmočníkov alebo tlmočníkov pre hluchoslepé osoby.⁴⁷⁾

(12) Tlmočník uvedený v odseku 10 sa zúčastňuje ďalšieho vzdelávania najmenej raz za dva roky.

(13) Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností podľa tohto zákona vykonáva len fyzická osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, psychológia, právo alebo v študijných odboroch pedagogického

zamerania, alebo má uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(14) Vychovávateľ a ďalší pedagogický zamestnanec v zariadení musí spĺňať kvalifikačné predpoklady podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

(15) Činnosť pracovnej terapie môže podľa tohto zákona vykonávať fyzická osoba, ktorá získala stredné odborné vzdelanie v príslušnom študijnom odbore v závislosti od vykonávanej činnosti, najmä v odbore záhradníctvo, aranžérstvo, drevovýroba, hrnčiarstvo, maliarstvo, košíkárstvo a fotografia, a ktorá absolvovala akreditovaný vzdelávací kurz v oblasti sociálnej práce v rozsahu najmenej 150 hodín.

(16) Sociálny pracovník alebo fyzická osoba s úplným stredným vzdelaním, ktorá absolvovala akreditovaný vzdelávací kurz v oblasti sociálnej rehabilitácie v rozsahu 150 hodín, je na účely tohto zákona inštruktor sociálnej rehabilitácie.

(17) Koordináciu výkonu poskytovania sociálnej rehabilitačnej činnosti podľa tohto zákona vykonáva sociálny pracovník alebo fyzická osoba, ktorá splnila podmienku podľa odseku 4 písm. b) a c).

(18) Lekársku posudkovú činnosť na účely posudzovania odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri poskytovaní sociálnej služby uvedenej v § 34 až 41 vykonáva

- a) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo,⁴⁸⁾
- b) lekár zaradený do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore posudkové lekárstvo, alebo
- c) lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo⁴⁹⁾ alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria,⁵⁰⁾ ktorý má odbornú prax najmenej desať rokov a je zaradený do certifikačnej prípravy v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo.⁵¹⁾

(19) Zdravotnícky zamestnanec v zariadení musí spĺňať kvalifikačné predpoklady podľa osobitného predpisu.²⁴⁾

(20) Ďalšie vzdelávanie na účely tohto zákona je prehĺbovanie kvalifikácie odborných zamestnancov. Cieľom ďalšieho vzdelávania je priebežné udržiavanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie požadovaných vedomostí a schopností potrebných na vykonávanie pracovných činností v oblasti sociálnych služieb.

(21) Ďalšie vzdelávanie zamestnancov vykonávajúcich pracovné činnosti v oblasti sociálnych služieb sa môže realizovať ako

- a) špecializačné vzdelávanie zabezpečované strednými školami alebo vysokými školami nadväzujúce na získanú kvalifikáciu,
- b) účasť na akreditovaných kurzoch,
- c) účasť na školiacich akciách v sociálnej oblasti,
- d) účasť na sociálno-psychologických výcvikoch, alebo
- e) pravidelná lektorská činnosť a publikačná činnosť.

(22) Pri uznávaní odbornej kvalifikácie alebo inej spôsobilosti štátnych príslušníkov štátov Európskeho hospodárskeho priestoru sa postupuje podľa osobitného právneho predpisu.⁵²⁾

ÔSMA ČASŤ AKREDITÁCIE

§ 85

Akreditácia vzdelávacích programov

Vzdelávací program v oblasti sociálnych služieb zameraný na vykonávanie vybraných pracovných činností a na ďalšie vzdelávanie sa vykonáva, ak na tento vzdelávací program bola udelená akreditácia.

§ 86

Písomná žiadosť o udelenie akreditácie vzdelávacieho programu sa podáva ministerstvu a obsahuje

- a) meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu právnickej osoby, ak o udelenie tejto akreditácie žiada právnická osoba, alebo meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby, ak o udelenie tejto akreditácie žiada fyzická osoba,
- b) meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt zodpovedného zástupcu právnickej osoby, ktorá je štatutárny orgán,
- c) prehľad o doterajšej činnosti žiadateľa,
- d) kópiu dokladu o tom, že právnická osoba má v predmete svojej činnosti vykonávanie vzdelávania,
- e) názov, druh, formu a obsah vzdelávacieho programu, ktorý žiadateľ bude uskutočňovať,
- f) doklady o materiálnom zabezpečení, technickom zabezpečení a personálnom zabezpečení vzdelávacieho programu,
- g) kópiu listu vlastníctva alebo kópiu nájomnej zmluvy,³²⁾ alebo zmluvy o výpožičke,³³⁾ ktorých predmetom je nájom alebo výpožička priestorov, v ktorých bude vzdelávací program realizovaný,
- h) predpokladaný rozpočet vzdelávacieho programu a spôsob jeho financovania,
- i) zoznam fyzických osôb, ktoré sa budú podieľať na vzdelávaní a kópie dokladov o ich odbornej spôsobilosti alebo kópiu osvedčenia o uznaní odbornej kvalifikácie.

§ 87

(1) Rozhodnutie o udelení akreditácie vzdelávacieho programu obsahuje

- a) meno alebo názov, sídlo a právnu formu právnickej osoby alebo meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby,
- b) názov, druh, formu a obsah vzdelávacieho programu, ktorý sa má uskutočňovať,
- c) čas platnosti akreditácie.

(2) Osoba, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu, vedie evidenciu vydaných osvedčení o absolvovaní vzdelávacieho programu.

Akreditácia na odbornú činnosť

§ 88

(1) Špecializované sociálne poradenstvo alebo sociálna rehabilitácia ako samostatná odborná činnosť sa vykonáva na základe akreditácie na odbornú činnosť.

(2) Písomná žiadosť o udelenie akreditácie na odbornú činnosť obsahuje

- a) meno alebo názov, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu právnickej osoby, ak o udelenie tejto akreditácie žiada právnická osoba alebo meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt fyzickej osoby, ak o udelenie tejto akreditácie žiada fyzická osoba,
- b) meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt zodpovedného zástupcu fyzickej osoby, ktorá je štatutárny orgán,
- c) prehľad o doterajšej činnosti žiadateľa,
- d) druh odbornej činnosti, ktorú žiadateľ bude vykonávať,
- e) kópiu dokladu o tom, že právnická osoba má v predmete svojej činnosti vykonávanie určenej odbornej činnosti,
- f) projekt na vykonávanie odbornej činnosti, ktorý obsahuje metódy, techniky a postupy, ktorými bude odborná činnosť vykonávaná,
- g) kópiu dokladu o bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti fyzickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
- h) kópiu dokladu o bezúhonnosti štatutárneho zástupcu právnickej osoby, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
- i) kópie dokladov o bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti fyzickej osoby zodpovednej za vykonávanie odbornej činnosti a kópiu dokladov o jej pracovnom pomere s právnickou osobou, ktorá žiada o udelenie akreditácie na odbornú činnosť,
- j) kópiu dokladov o bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti fyzických osôb, ktoré právnická osoba zamestnáva v pracovnoprávnom vzťahu alebo fyzických osôb v inom zmluvnom vzťahu, ktoré budú odbornú činnosť priamo vykonávať,
- k) doklady o materiálnom zabezpečení, technickom zabezpečení a personálnom zabezpečení vykonávania odbornej činnosti,
- l) kópiu listu vlastníctva alebo kópiu nájomnej zmluvy³²⁾ alebo zmluvy o výpožičke,³³⁾ ktorých predmetom je nájom alebo výpožička priestorov, v ktorých bude odborná činnosť vykonávaná.

(3) Na bezúhonnosť fyzickej osoby podľa odseku 2 písm. g) až j) platí § 63 ods. 2 rovnako.

(4) Na odbornú spôsobilosť podľa odseku 2 písm. g), i) a j) platí § 84 ods. 5, 6, 16 a 17 rovnako v závislosti od druhu odbornej činnosti a preukázania znalosti tohto zákona, všeobecne záväzných predpisov a odborných vedomostí súvisiacich s vykonávanou odbornou činnosťou.

§ 89

(1) Rozhodnutie o udelení akreditácie na odbornú činnosť obsahuje

- a) meno alebo názov, sídlo a právnu formu právnickej osoby alebo meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt fyzickej osoby,
- b) druh odbornej činnosti, ktorá má byť vykonávaná,
- c) cieľovú skupinu, pre ktorú bude odborná činnosť vykonávaná,
- d) miesto vykonávania odbornej činnosti,
- e) zodpovednú osobu za vykonávanie odbornej činnosti,
- f) čas platnosti akreditácie na odbornú činnosť.

(2) Kópiu rozhodnutia o udelení akreditácie na odbornú činnosť, zmene akreditácie na odbornú činnosť, predĺžení akreditácie na odbornú činnosť a o odňatí akreditácie na odbornú činnosť a

oznámenie o zániku akreditácie na odbornú činnosť ministerstvo doručí vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode je miesto výkonu odbornej činnosti, o ktorej sa rozhodovalo.

§ 90

(1) O udelení, o neudelení, o zmene, o predĺžení a o odňatí akreditácie vzdelávacieho programu a akreditácie na odbornú činnosť rozhoduje ministerstvo po predchádzajúcom vyjadrení komisie zriadenej podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

(2) Akreditácia vzdelávacieho programu a akreditácia na odbornú činnosť sa udeľuje najviac na päť rokov. Platnosť akreditácie vzdelávacieho programu a akreditácie na odbornú činnosť možno predĺžiť o dva roky na žiadosť osoby, ktorej bola akreditácia udelená, ak žiadosť bola podaná najneskôr 90 dní pred skončením platnosti tejto akreditácie.

(3) Osoba, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu, je povinná oznámiť ministerstvu do ôsmich dní skutočnosti, ktoré majú za následok zmenu názvu vzdelávacieho programu, druhu vzdelávacieho programu, formy vzdelávacieho programu a obsahu vzdelávacieho programu, skončenie vzdelávacieho programu a skutočnosti, ktoré majú za následok zmenu ďalších údajov uvedených v rozhodnutí o udelení akreditácie vzdelávacieho programu.

(4) Osoba, ktorej bola udelená akreditácia na odbornú činnosť, je povinná oznámiť ministerstvu do ôsmich dní skutočnosti, ktoré majú za následok zmenu rozsahu odbornej činnosti, zmenu miesta vykonávania odbornej činnosti, zmenu fyzickej osoby, ktorá zodpovedá za jej vykonávanie, skončenie vykonávania odbornej činnosti a skutočnosti, ktoré majú za následok zmenu ďalších údajov uvedených v rozhodnutí o udelení akreditácie na odbornú činnosť.

(5) O zmene akreditácie vzdelávacieho programu alebo akreditácie na odbornú činnosť sa rozhodne, ak sú na to dôvody uvedené v odsekoch 3 a 4.

(6) Akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť sa odníme, ak

- a) sa vzdelávací program neuskutočňuje na základe akreditácie vzdelávacieho programu v rámci jedného kalendárneho roka alebo ak sa nevykonáva odborná činnosť na základe akreditácie na odbornú činnosť počas jedného kalendárneho roka,
- b) sa vzdelávací program neuskutočňuje alebo sa nevykonáva odborná činnosť v súlade s akreditáciou vzdelávacieho programu alebo s akreditáciou na odbornú činnosť,
- c) osoba, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť, nespĺnila povinnosti podľa odsekov 3 a 4.

(7) Akreditácia vzdelávacieho programu a akreditácia na odbornú činnosť zaniká

- a) dňom skončenia platnosti akreditácie vzdelávacieho programu alebo akreditácie na odbornú činnosť,
- b) dňom doručenia písomnej žiadosti osoby, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť, o zrušenie akreditácie vzdelávacieho programu alebo akreditácie na odbornú činnosť,
- c) smrťou fyzickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť, alebo zánikom právnickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia vzdelávacieho programu alebo akreditácia na odbornú činnosť,
- d) dňom oznámenia ministerstva o zrušení akreditácie vzdelávacieho programu alebo akreditácie na odbornú činnosť.

DEVIATA ČASŤ
KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 91

Konanie vo veciach sociálnych služieb

(1) Na poskytovanie sociálnych služieb na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb, sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi, prepravnej služby, sprievodcovskej a predčitateľskej služby, tlmočnickej služby, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok, sociálnej služby s použitím telekomunikačných technológií, pomoci pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, sociálnej služby v dennom centre, v reintegračnom centre, v jedálni, v práci a v stredisku osobnej hygieny sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

(2) Miestna príslušnosť obce a vyššieho územného celku pri povinnosti uhradiť ekonomicky oprávnené náklady spojené s poskytovaním sociálnej služby, znížené o sumu úhrady za sociálnu službu platenú prijímateľom sociálnej služby podľa § 71 ods. 6 sa spravuje podľa miesta trvalého pobytu prijímateľa sociálnej služby.

(3) Na konanie vo veciach akreditácie vzdelávacích programov a akreditácie na odbornú činnosť sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 60 a § 62 až 68.

(4) Na konanie vo veciach o uložení pokuty podľa § 99 a 103 sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

§ 92

(1) Konanie o odkázanosti na sociálnu službu v zariadení podporovaného bývania, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení a v dennom stacionári a konanie o odkázanosti na opatrovateľskú službu sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo na základe písomnej žiadosti rodiča maloletého dieťaťa alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu¹⁵⁾ o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu alebo na podnet orgánu, ktorý je príslušný rozhodovať o odkázanosti na sociálnu službu.

(2) Žiadosť o posúdenie odkázanosti na opatrovateľskú službu, na prepravnú službu, na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári sa podáva obci.

(3) Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu v zariadení podporovaného bývania, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení sa podáva vyššiemu územnému celku.

(4) Miestna príslušnosť obce a vyššieho územného celku podľa odsekov 2 a 3 sa spravuje podľa miesta trvalého pobytu fyzickej osoby, ktorej odkázanosť na sociálnu službu sa posudzuje.

(5) Miestna príslušnosť obce a vyššieho územného celku podľa § 73 ods. 10 a 11 sa spravuje podľa miesta poskytovania sociálnej služby prijímateľovi sociálnej služby, ktorému nevznikne povinnosť platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť.

(6) Ak fyzická osoba vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže sama podať žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu alebo udeliť písomný súhlas na poskytnutie sociálnej služby na účely odľahčovacej služby, môže v jej mene a s jej súhlasom a na základe potvrdenia ošetrojúceho

lekára o zdravotnom stave tejto fyzickej osoby podať žiadosť alebo udeliť súhlas aj iná fyzická osoba.

(7) Žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu obsahuje meno a priezvisko fyzickej osoby, ktorej sa má poskytovať sociálna služba, dátum jej narodenia, adresu pobytu, rodinný stav, štátne občianstvo, druh sociálnej služby, na ktorú má byť fyzická osoba posúdená, a ak ide o sociálne služby v zariadení aj formu poskytovaných sociálnych služieb v zariadení a potvrdenie poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave fyzickej osoby, ktorá žiada o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu.

(8) Sociálnu službu uvedenú v § 39 až 41, ktorá sa poskytuje bezodkladne podľa § 8 ods. 5, možno poskytovať aj pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.

(9) Posudok o odkázanosti na sociálnu službu je podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu. Pri rozhodovaní o odkázanosti na sociálnu službu môže obec alebo vyšší územný celok použiť ako podklad na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu komplexný posudok vydaný príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny na účely kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu,¹¹⁾ ak je jeho obsahom aj posúdenie stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby alebo posudok o odkázanosti na sociálnu službu vydaný inou obcou alebo iným vyšším územným celkom.

(10) Opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zákaze poskytovateľa sociálnej služby poskytovať sociálnu službu, nemá odkladný účinok.

(11) Exekúciu nepodliehajú

- a) finančné prostriedky zaplatené prijímateľom sociálnej služby ako úhrada za sociálnu službu,
- b) finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy poskytovaný podľa § 76,
- c) finančný príspevok na prevádzku poskytovaný podľa § 77,
- d) hnutelné veci, ktoré užíva prijímateľ sociálnej služby v zariadení ako nevyhnutné vybavenie obytnej miestnosti, a to posteľ, stôl, stolička, kreslo, vykurovacie teleso, periny, posteľná bielizeň, rádioprijímač, televízor a pomôcky, ktoré potrebuje prijímateľ sociálnej služby vzhľadom na svoj nepriaznivý zdravotný stav alebo vzhľadom na svoje ťažké zdravotné postihnutie.

§ 93

(1) Prijímateľ sociálnej služby je povinný písomne oznámiť obci alebo vyššiemu územnému celku do ôsmich dní zmeny v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie odkázanosti na sociálnu službu a poskytovateľovi sociálnej služby zmeny v príjmových pomeroch a majetkových pomeroch rozhodujúcich na určenie sumy úhrady za sociálnu službu.

(2) Prijímateľ sociálnej služby je povinný na výzvu obce alebo vyššieho územného celku, osvedčiť skutočnosti rozhodujúce na trvanie odkázanosti na sociálnu službu, a to v lehote do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak obec alebo vyšší územný celok neurčili dlhšiu lehotu. Ak fyzická osoba nevyhoví výzve v určenej lehote, rozhodne sa o zániku odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu, ak bola vo výzve na tento následok upozornená.

(3) Fyzická osoba, ktorá žiada o poskytovanie sociálnej služby, alebo prijímateľ sociálnej služby sú povinní na výzvu obce alebo vyššieho územného celku zúčastniť sa posúdenia zdravotného stavu a opätovného posúdenia zdravotného stavu v termíne určenom lekárom podľa tohto zákona.

Ak sa fyzické osoby uvedené v prvej vete tohto posúdenia nezúčastnia, konanie o odkázanosti na sociálnu službu sa zastaví alebo sa rozhodne o zániku odkázanosti na sociálnu službu.

(4) Prijímateľ sociálnej služby je povinný poskytovateľovi sociálnej služby oznámiť výšku svojich príjmov a čestným vyhlásením preukázať výšku úspor a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny vo výške príjmu, úspor a zmeny v hodnote majetku, ktoré sú rozhodujúce na určenie sumy úhrady za sociálnu službu. Ak fyzická osoba nesplní povinnosť podľa prvej vety, poskytovateľ sociálnej služby nie je povinný pri určení sumy úhrady za sociálnu službu postupovať podľa § 73 ods. 1 až 5.

DESIATA ČASŤ

§ 94

Spracúvanie osobných údajov

(1) Obec, vyšší územný celok, poskytovateľ sociálnej služby a ministerstvo spracúva podľa tohto zákona a osobitného predpisu⁵³⁾ osobné údaje zhromaždené na účely sociálnych služieb vrátane osobných údajov poskytnutých z cudziny v rozsahu potrebnom na poskytovanie sociálnej služby, na zápis do registra alebo na udelenie akreditácie.

(2) Na spracúvanie údajov podľa odseku 1 vrátane osobitných kategórií osobných údajov⁵³⁾ na účely sociálnych služieb podľa tohto zákona sa vyžaduje súhlas dotknutej osoby.

(3) Osobné údaje, ktoré spracúva poskytovateľ sociálnej služby, obec, vyšší územný celok a ministerstvo, sa na základe písomnej žiadosti poskytujú a sprístupňujú bez súhlasu dotknutej osoby úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, prokuratúre, orgánom činným v trestnom konaní a súdom, len ak je to nevyhnutné na plnenie ich úloh.

(4) Osobné údaje, ktoré spracúva poskytovateľ sociálnej služby, obec, vyšší územný celok a ministerstvo sú

- a) meno a priezvisko,
- b) adresa pobytu,
- c) dátum narodenia,
- d) rodinný stav,
- e) štátne občianstvo,
- f) údaje týkajúce sa zdravia,
- g) údaje o príjme,
- h) údaje o majetku.

(5) O prijímateľovi sociálnej služby a o fyzickej osobe, o ktorej právach a povinnostiach sa koná podľa tohto zákona, sa spracúvajú osobné údaje podľa odseku 4.

(6) O fyzickej osobe, ktorej príjem sa podľa osobitného zákona spoločne posudzuje s príjmom fyzickej osoby, o ktorej právach a povinnostiach sa rozhoduje podľa tohto zákona alebo ktorá je prijímateľom sociálnej služby, sa spracúvajú osobné údaje podľa odseku 4 písm. a) až d), g) a h).

(7) O fyzickej osobe, ktorá vykonáva osobnú asistenciu prostredníctvom agentúry osobnej asistencie, alebo o fyzickej osobe, ktorá vykonáva tlmočnickú službu prostredníctvom agentúry tlmočnickej služby, o žiadateľovi o zápis do registra a o žiadateľovi o udelenie akreditácie vzdelávacieho programu a akreditácie na odbornú činnosť sa spracúvajú osobné údaje podľa odseku 4 písm. a) až c) a e).

§ 95**Evidencia prijímateľov sociálnej služby**

(1) Poskytovateľ sociálnej služby je povinný viesť evidenciu prijímateľov sociálnej služby (ďalej len „evidencia“). Obsahom evidencie sú údaje podľa § 94 ods. 4 v rozsahu nevyhnutnom na poskytovanie sociálnej služby.

(2) Súčasťou evidencie pri poskytovaní sociálneho poradenstva ako samostatnej odbornej činnosti je aj počet konzultácií, celkový počet hodín konzultácií, charakteristika problému a spôsob riešenia nepriaznivej sociálnej situácie.

(3) Súčasťou evidencie pri poskytovaní opatrovateľskej služby je aj počet hodín opatrovateľskej služby a úhrada za jednu hodinu opatrovateľskej služby.

(4) Súčasťou evidencie pri poskytovaní prepravnej služby je aj počet najazdených kilometrov počas poskytovania prepravnej služby, priemerná spotreba pohonných hmôt na kilometer, priemerná cena pohonných hmôt a úhrada za jeden kilometer.

(5) Súčasťou evidencie pri poskytovaní tlmočnickej služby je aj výkon tlmočnickej služby v hodinách a predmet tlmočenia.

(6) Neverejný poskytovateľ sociálnej služby je povinný mesačne predkladať evidenciu prijímateľov sociálnej služby podľa odseku 1 obci alebo vyššiemu územnému celku, v ktorom má prijímateľ sociálnej služby trvalý pobyt.

§ 96**Povinnosti poskytovateľa sociálnej služby pri zverejňovaní informácií**

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný zverejňovať informácie podľa osobitného predpisu⁵⁴⁾ a zabezpečiť ochranu osobných údajov podľa osobitného predpisu.⁵³⁾

§ 97**Súčinnosť a spolupráca vo veciach sociálnych služieb**

(1) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, školské zariadenia, daňové úrady a ďalšie orgány verejnej moci sú povinné poskytovať súčinnosť obci, vyššiemu územnému celku, poskytovateľom sociálnej služby a ministerstvu a bezplatne im podávať oznámenia a informácie vo veci sociálnych služieb vrátane oznamovania osobných údajov uvedených v § 94 ods. 4. Rovnakú povinnosť majú aj obce, vyššie územné celky a poskytovatelia sociálnej služby navzájom, a to v rozsahu v akom poskytujú sociálne služby podľa tohto zákona.

(2) Obce, vyššie územné celky, poskytovatelia sociálnej služby pri poskytovaní sociálnych služieb spolupracujú s občianskymi združeniami, cirkvami, náboženskými spoločnosťami a ďalšími osobami.

JEDENÁSTA ČASŤ
DOHLAD NAD POSKYTOVANÍM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A KONTROLNÁ ČINNOSŤ VO
VECIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

PRVÁ HLAVA
DOHLAD NAD POSKYTOVANÍM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 98

(1) Ministerstvo vykonáva dohľad nad dodržiavaním tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov pri

- a) poskytovaní sociálnej služby a spôsobe jej vykonávania najmä z hľadiska dodržiavania základných ľudských práv a slobôd,
- b) uzatváraní zmlúv o poskytovaní sociálnej služby,
- c) dodržiavaní záväzkov zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby,
- d) vykonávaní odborných činností, na ktoré bola udelená akreditácia.

(2) Ministerstvo vykonáva dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb prostredníctvom poverených štátnych zamestnancov. Ministerstvo si môže prizvať na výkon dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb odborníka. Odborník podľa prvej vety je fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie získané v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe akreditovanom podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ zameranom na oblasti, v ktorých sa bude vykonávať dohľad podľa odseku 1 a má trojročnú prax v tejto oblasti.

(3) Pri výkone dohľadu podľa odseku 1 sa poverený štátny zamestnanec a prizvaný odborník podľa odseku 2 preukazuje poverením ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, v ktorom je uvedený účel dohľadu.

(4) Na plnenie úloh súvisiacich s výkonom dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb môže ministerstvo zriaďovať a zrušovať detašované pracoviská mimo svojho sídla a určovať územný obvod ich pôsobnosti.

(5) Ministerstvo pri výkone dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb v zariadeniach, ktoré poskytujú ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22, spolupracuje s ministerstvom zdravotníctva a s Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.⁵⁵⁾

(6) Ministerstvo pri výkone dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb podľa odseku 1 postupuje podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti podľa osobitného predpisu.⁵⁶⁾

§ 99

(1) Ak ministerstvo zistí, že poskytovateľ sociálnej služby, u ktorého sa vykonal dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb, nesplnil opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v určenej lehote alebo v určenom rozsahu, ministerstvo mu môže uložiť pokutu od 170 eur do 670 eur.

(2) Pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď ministerstvo zistilo nesplnenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, najneskôr do troch rokov odo dňa, v ktorom malo byť opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov splnené.

(3) V rozhodnutí o pokute ministerstvo určí lehotu na odstránenie zistených nedostatkov. Ak v tejto lehote poskytovateľ sociálnej služby, u ktorého sa vykonal dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb, neodstráni zistené nedostatky, ministerstvo uloží pokutu opakovane.

(4) Pri určení výšky pokuty podľa odsekov 1 a 3 sa prihliada najmä na závažnosť porušenia tohto zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na rozsah jeho následkov, na opakované porušenie povinností alebo na porušenie viacerých povinností a na mieru zavinenia.

(5) Ministerstvo môže uložiť poriadkovú pokutu do 300 eur, ak osoba, u ktorej sa má vykonať dohľad nad sociálnymi službami, neumožní výkon tohto dohľadu alebo osoba, u ktorej sa vykonáva dohľad nad sociálnymi službami, marí výkon tohto dohľadu.

(6) Výnosy pokút uložených pri výkone dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

DRUHÁ HLAVA KONTROLNÁ ČINNOSŤ VO VECIACH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

§ 100

(1) Poverený zamestnanec obce a poverený zamestnanec vyššieho územného celku kontroluje úroveň poskytovania sociálnej služby a hospodárenie poskytovateľa sociálnej služby s finančnými prostriedkami získanými zo zdrojov financovania podľa § 75.

(2) Pri vykonávaní kontroly podľa odseku 1 sa postupuje podľa základných pravidiel kontrolnej činnosti⁵⁶⁾ a podľa osobitných predpisov.⁵⁷⁾

DVANÁSTA ČASŤ SPRÁVNE DELIKTY A PRIESTUPKY

§ 101 Správne delikty

Ministerstvo uloží poskytovateľovi sociálnej služby, ktorým je právnická osoba, pokutu, ak

- a) si neplní povinnosť podľa § 8 ods. 9,
- b) pri poskytovaní sociálnej služby nedodržiava povinnosti podľa § 9 ods. 1, 3 až 5 a § 10,
- c) nevykonáva, nezabezpečuje a neutvára podmienky na vykonávanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností v rozsahu ustanovenom týmto zákonom pre druh sociálnej služby, ktorú poskytuje,
- d) pri určovaní úhrady za sociálnu službu nepostupuje podľa § 72 a § 73 ods. 1 až 9,
- e) pri uzatváraní a vypovedaní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby nepostupuje podľa § 74 ods. 1, 2, 6 až 8, 14 až 19.

§ 102

(1) Ak ministerstvo zistí, že poskytovateľ sociálnej služby sa dopustil správneho deliktu, uloží poskytovateľovi sociálnej služby pokutu od 200 eur do 2 000 eur.

(2) Pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď ministerstvo zistilo, že sa poskytovateľ sociálnej služby dopustil správneho deliktu, najneskôr do troch rokov odo dňa, v ktorom sa poskytovateľ sociálnej služby dopustil správneho deliktu.

(3) Pri určení výšky pokuty podľa odseku 1 sa prihliada najmä na závažnosť správneho deliktu, na rozsah jeho následkov, alebo na dopustenie sa viacerých správnych deliktov a na mieru zavinenia.

(4) Výnosy pokút uložených za správne delikty sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

§ 103 Priestupky

- (1) Poskytovateľ sociálnej služby sa dopustí priestupku, ak
- a) si neplní povinnosť podľa § 8 ods. 9,
  - b) pri poskytovaní sociálnej služby nedodržiava povinnosti podľa § 9 ods. 1, 3 až 5 a § 10,
  - c) nevykonáva, nezabezpečuje a neutvára podmienky na vykonávanie odborných činností, obslužných činností a ďalších činností v rozsahu ustanovenom týmto zákonom pre druh sociálnej služby, ktorú poskytuje,
  - d) pri určovaní úhrady za sociálnu službu nepostupuje podľa § 72 a § 73 ods. 1 až 9,
  - e) pri uzatváraní a vypovedaní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby nepostupuje podľa § 74 ods. 1, 2, 6 až 8, 14 až 19.
- (2) Na priestupky a na ich prejednávanie sa vzťahuje všeobecný predpis o priestupkoch.

TRINÁSTA ČASŤ HODNOTENIE PODMIENOK KVALITY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

§ 104

(1) Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby sa hodnotia podľa prílohy č. 2. Pri hodnotení podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby sa použije hodnotiaci škála podľa prílohy č. 2 písm. B. Dosiagnuté body podľa prílohy č. 2 písm. A časti I až III sa sčítavajú. Úroveň kvality podmienok poskytovanej sociálnej služby sa určí podľa prílohy č. 2 písm. C na základe celkového počtu bodov.

(2) Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby podľa prílohy č. 2 písm. A časti II sa nehodnotia, ak poskytovateľom sociálnej služby je fyzická osoba, ktorá nemá zamestnancov. Pri tomto vyhodnotení podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby sa z bodového hodnotenia podľa prílohy č. 2 písm. C odpočíta 16 bodov z jednotlivých úrovní kvality.

(3) Ak poskytovateľ sociálnej služby podľa prílohy č. 2 písm. A časti I dosiahne menej ako 20 bodov, na výsledky hodnotenia podľa prílohy č. 2 písm. A časti II a III sa neprihliada a poskytovateľ sociálnej služby nespĺňa podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby.

(4) Ministerstvo hodnotí podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby prostredníctvom poverených štátnych zamestnancov.

(5) Ministerstvo si môže prizvať k hodnoteniu podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby odborníka. Odborník podľa prvej vety je fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie získané v bakalárskom študijnom programe alebo magisterskom študijnom programe akreditovanom podľa osobitného predpisu,⁴⁶⁾ zameranom na oblasti, v ktorých sa budú hodnotiť podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby a má trojročnú prax v tejto oblasti.

ŠTRNÁSTA ČASŤ SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 105

(1) Poverený zamestnanec obce, poverený zamestnanec vyššieho územného celku a poverený zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je oprávnený navštíviť fyzickú osobu, ktorá žiada o

posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, alebo prijímateľa sociálnej služby v byte s ich súhlasom.

(2) Zamestnanci ministerstva, zamestnanci obce, zamestnanci vyššieho územného celku a zamestnanci poskytovateľa sociálnej služby sú povinní pri poskytovaní sociálnych služieb zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli v súvislosti s poskytovaním sociálnych služieb a v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom. Táto povinnosť trvá aj po skončení pracovnoprávneho vzťahu alebo štátnozamestnaneckého pomeru. Informácie poskytujú, len ak by ich zamlčaním bol priamo ohrozený život alebo zdravie prijímateľa sociálnej služby, alebo ak táto povinnosť vyplýva z osobitných predpisov.⁵⁸⁾ Inak môžu poskytnúť tieto informácie iným subjektom len zo súhlasom prijímateľa sociálnej služby.

(3) Zovšeobecnené informácie a súhrnné údaje, ktoré ministerstvo, obec a vyšší územný celok získavajú v súvislosti s poskytovaním sociálnych služieb a v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom, sa môžu bez uvedenia konkrétnych osobných údajov využívať na vedecké činnosti, publikačné činnosti, pedagogické činnosti zamestnancov ministerstva, obcí a vyšších územných celkov alebo na analytickú a koncepcnú činnosť ministerstva, obcí a vyšších územných celkov.

PÄTNÁSTA ČASŤ PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 106

(1) Žiadosť o poskytovanie sociálnej služby, o ktorej sa právoplatne nerozhodlo do 31. decembra 2008, sa považuje za žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009. Žiadosť o poskytovanie sociálnej služby podľa prvej vety, ktorá bola podaná zariadeniu sociálnych služieb s právnou subjektivitou alebo orgánu, ktorý nie je obcou alebo vyšším územným celkom príslušným na rozhodovanie o odkázanosti na sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinné toto zariadenie alebo tento orgán bezodkladne postúpiť spolu so súvisiacou spisovou dokumentáciou obci alebo vyššiemu územnému celku, ktoré sú príslušné na rozhodovanie o odkázanosti na sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Fyzická osoba, ktorej sa poskytuje opatrovateľská služba podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považuje za odkázanú na túto sociálnu službu do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na opatrovateľskú službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009, najdlhšie do 31. decembra 2010.

(3) Opatrovateľská služba poskytovaná podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 dieťaťu do skončenia povinnej školskej dochádzky, ak osobnú, celodennú a riadnu starostlivosť o dieťa nemôžu z vážnych dôvodov poskytovať alebo zabezpečiť rodičia alebo občan, ktorý prevzal takéto dieťa do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu, sa považuje za poskytovanie pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(4) Fyzická osoba, ktorej sa poskytuje prepravná služba podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považuje za odkázanú na túto sociálnu službu aj po 31. decembri 2008 podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(5) Fyzická osoba, ktorej sa na základe rozhodnutia o poskytovaní sociálnej služby, alebo fyzická osoba, ktorej sa na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, alebo ktorá je na základe rozhodnutia zaradená do poradovníka čakateľov na poskytovanie starostlivosti v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa považuje za odkázanú na

túto sociálnu službu v rozsahu, ktorý zodpovedá minimálne požadovanému stupňu odkázanosti na poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení podľa zákona účinného od 1. januára 2009 do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu v tomto zariadení podľa zákona účinného od 1. januára 2009, najdlhšie do 31. decembra 2010.

(6) Poskytovateľ sociálnej služby, ktorý do 31. decembra 2008 poskytoval starostlivosť v zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom fyzickej osobe, ktorá po 31. decembri 2008 nie je odkázaná na túto starostlivosť na základe právoplatného rozhodnutia podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinný tejto fyzickej osobe naďalej poskytovať sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(7) Sociálne služby, ktoré sa fyzickej osobe poskytovali k 31. decembru 2008, sa po tomto dni poskytujú podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu a uzatvorenia zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa zákona účinného od 1. januára 2009. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný uzatvoriť zmluvu o poskytovaní sociálnej služby podľa zákona účinného od 1. januára 2009 po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti fyzickej osoby na sociálnu službu.

(8) Obec a vyšší územný celok sú povinné najneskôr do 30. septembra 2010 začať z vlastného podnetu konať vo veci odkázanosti fyzických osôb uvedených v odseku 5 podľa zákona účinného od 1. januára 2009 a vydať rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu najneskôr do 30. novembra 2010.

(9) Organizovanie spoločného stravovania podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 nie je sociálnou službou podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(10) Starostlivosť poskytovaná v zariadeniach sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za sociálne služby v zariadeniach podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak tento zákon neustanovuje inak.

(11) Domov dôchodcov a domov – penzión pre dôchodcov zriadené podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považujú za zariadenie pre seniorov podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(12) Zariadenie chráneného bývania zriadené podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za zariadenie podporovaného bývania podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(13) Domov pre osamelých rodičov zriadený podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za zariadenie núdzového bývania podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(14) Stanica opatrovateľskej služby zriadená podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za zariadenie dočasnej starostlivosti o deti podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(15) Klub dôchodcov zriadený podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za denné centrum podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(16) Jedáleň pre dôchodcov zriadená podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 sa považuje za jedáleň podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(17) Finančný príspevok na úhradu nákladov za sociálnu službu, sociálnu prevenciu a sociálne poradenstvo poskytovaný subjektu, ktorý poskytuje sociálnu službu alebo sociálne poradenstvo alebo vykonáva sociálnu prevenciu podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa poskytuje po 31. decembri 2008 podľa doterajších predpisov do 31. decembra 2009. To platí aj vtedy, ak subjekt, ktorý poskytuje sociálnu službu a ktorému bol poskytnutý finančný príspevok podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na sociálnu službu na základe právoplatného rozhodnutia podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(18) Neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby, ktorý do 31. decembra 2008 poskytoval starostlivosť v zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom fyzickej osobe na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, sa poskytuje od 1. januára 2010 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, na fyzickú osobu, ktorej sa k 31. decembru 2008 poskytovala starostlivosť na základe zmluvy podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 a ktorej sa sociálne služby v tomto zariadení poskytujú aj k 1. januáru 2010 podľa zákona účinného od 1. januára 2009, ak neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk. Podmienka poskytovania sociálnej služby na základe žiadosti obce alebo vyššieho územného celku o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby sa považuje v týchto prípadoch za splnenú.

(19) Obec a vyšší územný celok sú povinné poskytovať a financovať sociálnu službu, ktorú poskytovali podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 aj po 31. decembri 2008, a to aj keď nie sú povinné túto sociálnu službu poskytovať podľa zákona účinného od 1. januára 2009, a poskytujú ju podľa zákona účinného od 1. januára 2009. Zoznam fyzických osôb, ktorým sa poskytuje sociálna služba podľa prvej vety, obec a vyšší územný celok sú povinné na účely odseku 8 zaslať obci alebo vyššiemu územnému celku, ktoré sú príslušné na rozhodovanie o odkázanosti na sociálnu službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(20) Pôsobnosť obce, vyššieho územného celku alebo zariadenia sociálnych služieb zriadeného ako rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia pri rozhodovaní o zaradení do poradovníka čakateľov na poskytovanie starostlivosti v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 zostáva zachovaná až do 31. decembra 2010.

(21) Rozhodnutia o zaradení do poradovníka čakateľov na poskytovanie starostlivosti v zariadení sociálnych služieb podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 strácajú platnosť 31. decembra 2012.

(22) Zmluva o poskytnutí sociálnej pôžičky uzatvorená do 31. decembra 2008 zostáva v platnosti aj po 31. decembri 2008.

(23) V konaní vo veci pokút súvisiacich s výkonom štátneho dozoru nad poskytovaním sociálnych služieb, najmä nad dodržiavaním základných ľudských práv a slobôd fyzických osôb, ktoré bolo začaté podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 a nebolo právoplatne skončené do 31. decembra 2008, sa postupuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(24) Konanie o žiadosti o overenie osobitných kvalifikačných predpokladov, ktoré nebolo skončené vydaním osvedčenia do 31. decembra 2008, sa po tomto dni zastaví.

§ 107

(1) Povinnosť dodržiavať maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného svojho zamestnanca a minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov podľa prílohy č. 1 je poskytovateľ sociálnej služby uvedenej v § 26, 29, 32 a v § 35 až 39, ktorý poskytoval sociálnu službu podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, povinný splniť do 31. decembra 2010.

(2) Všeobecné technické požiadavky na výstavbu a všeobecné technické požiadavky na stavby užívané fyzickými osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ je poskytovateľ sociálnej služby povinný splniť podľa § 9 ods. 4 zákona účinného od 1. januára 2009 najneskôr do 31. decembra 2013.

(3) Ak ide o poskytovanie sociálnej služby fyzickej osobe, ktorá sa poskytuje ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona podľa zákona účinného do 31. decembra 2008, povinnosť obce a vyššieho územného celku ustanovená v § 71 ods. 6 sa neuplatňuje.

§ 108

(1) Právnické osoby alebo fyzické osoby, ktoré poskytovali sociálne služby k 31. decembru 2008 na základe registrácie na poskytovanie sociálnych služieb, sa považujú za neverejných poskytovateľov sociálnej služby podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Obec a zariadenie s právnou subjektivitou zriadené alebo založené obcou alebo vyšším územným celkom, ktoré poskytovali sociálne služby k 31. decembru 2008, sú povinné požiadať do 31. decembra 2009 o registráciu podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(3) Vyšší územný celok, ktorý neposkytoval sociálne služby k 31. decembru 2008 prostredníctvom právnickej osoby zriadenej alebo založenej na tento účel, je povinný na poskytovanie sociálnej služby zriadiť alebo založiť právnickú osobu najneskôr do 30. júna 2009.

(4) Povolenie na vykonávanie sociálnej prevencie a poskytovanie sociálneho poradenstva vydané podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 zaniká 31. decembra 2009.

(5) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2008 vykonávala sociálnu prevenciu a poskytovala sociálne poradenstvo na základe povolenia podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 a bude poskytovať základné sociálne poradenstvo podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinná požiadať o zápis do registra do 30. júna 2009, ak nebola registrovaná podľa zákona účinného do 31. decembra 2008.

(6) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2008 vykonávala sociálnu prevenciu a poskytovala sociálne poradenstvo na základe povolenia podľa zákona účinného do 31. decembra 2008 a bude poskytovať špecializované sociálne poradenstvo podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinná požiadať o udelenie akreditácie na odbornú činnosť do 30. júna 2009 podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

§ 109

(1) Zamestnanec, ktorý k 31. decembru 2008 vykonával činnosti sociálneho pracovníka a spĺňal kvalifikačné predpoklady k 31. decembru 2008, spĺňa kvalifikačné predpoklady na vykonávanie činností sociálneho pracovníka aj podľa zákona účinného od 1. januára 2009.

(2) Fyzická osoba, ktorá vykonáva opatrovateľskú službu podľa zákona účinného od 1. januára 2009, je povinná splniť podmienku ustanovenú v § 84 ods. 9 do 31. decembra 2011.

(3) Tlmočník, ktorý k 31. decembru 2008 vykonáva tlmočenie, je povinný preukázať podmienky podľa § 84 ods. 10 a 11 najneskôr do 31. decembra 2010.

(4) Fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2008 vykonáva pracovnú terapiu, je povinná splniť podmienku podľa § 84 ods. 15 do 31. decembra 2010.

(5) Lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo alebo lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria s odbornou praxou najmenej desať rokov, ktorý vykonáva lekársku posudkovú činnosť na účely posúdenia odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, je povinný podľa zákona účinného od 1. januára 2009 splniť podmienku zaradenia do certifikačnej prípravy v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo najneskôr do 31. decembra 2009.

§ 110

Ak sa v iných právnych predpisoch používa pojem „sociálna pomoc“, rozumejú sa tým aj sociálne služby podľa tohto zákona.

§ 111**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 389/1998 Z. z., zákona č. 155/1999 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 416/2001 Z. z., zákona č. 507/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z., zákona č. 724/2002 Z. z., zákona č. 453/2003 Z. z., zákona č. 599/2003 Z. z., zákona č. 45/2004 Z. z., zákona č. 141/2004 Z. z., zákona č. 191/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 453/2004 Z. z., zákona č. 564/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 257/2005 Z. z., zákona č. 305/2005 Z. z., zákona č. 471/2005 Z. z., zákona č. 573/2005 Z. z. a zákona č. 674/2006 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z., zákona č. 379/1997 Z. z., zákona č. 70/1998 Z. z., zákona č. 76/1998 Z. z., zákona č. 126/1998 Z. z., zákona č. 129/1998 Z. z., zákona č. 140/1998 Z. z., zákona č. 143/1998 Z. z., zákona č. 144/1998 Z. z., zákona č. 161/1998 Z. z., zákona č. 178/1998 Z. z., zákona č. 179/1998 Z. z., zákona č. 194/1998 Z. z., zákona č. 263/1999 Z. z., zákona č. 264/1999 Z. z., zákona č. 119/2000 Z. z., zákona č. 142/2000 Z. z., zákona č. 236/2000 Z. z., zákona č. 238/2000 Z. z., zákona č. 268/2000 Z. z., zákona č. 338/2000 Z. z., zákona č. 223/2001 Z. z., zákona č. 279/2001 Z. z., zákona č. 488/2001 Z. z., zákona č. 554/2001 Z. z., zákona č. 261/2002 Z. z., zákona č. 284/2002 Z. z., zákona č. 506/2002 Z. z., zákona č. 190/2003 Z. z., zákona č. 219/2003 Z. z., zákona č. 245/2003 Z. z., zákona č. 423/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 586/2003 Z. z., zákona č. 602/2003 Z. z., zákona č. 347/2004 Z. z., zákona č. 350/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 420/2004 Z. z., zákona č. 533/2004 Z. z., zákona č. 544/2004 Z. z., zákona č. 578/2004 Z. z., zákona č. 624/2004 Z. z., zákona č. 650/2004 Z. z., zákona č. 656/2004 Z. z., zákona č. 725/2004 Z. z., zákona č. 8/2005 Z. z., zákona č. 93/2005 Z. z., zákona č. 331/2005 Z. z., zákona č. 340/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 470/2005 Z. z., zákona č. 473/2005 Z. z., zákona č. 491/2005 Z. z., zákona č. 555/2005 Z. z., zákona č. 567/2005 Z. z., zákona č. 124/2006 Z. z., zákona č. 126/2006 Z. z., zákona č. 17/2007 Z. z., zákona č. 99/2007 Z. z., zákona č. 193/2007 Z. z., zákona č. 218/2007 Z. z., zákona č. 358/2007 Z. z., zákona č. 577/2007 Z. z. a zákona č. 112/2008 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 ods. 2 písm. x) sa vypúšťajú slová „poskytovanie sociálnej služby, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva,^{23h)}“.
2. Poznámka pod čiarou k odkazu 23h sa vypúšťa.
3. V prílohe č. 2 Viazané živnosti v skupine 214 – Ostatné sa za živnosť poradové číslo 24 vkladajú živnosti poradové číslo 24a a 24b, ktoré znejú:

24a	Poskytovanie sociálnych služieb	výpis z registra	§ 65 ods. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
24b	Ďalšie vzdelávanie v oblasti sociálnych služieb	rozhodnutie o udelení akreditácie vzdelávacieho programu	§ 87 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.

Čl. III

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2009 okrem čl. I § 8 ods. 4, ktorý nadobúda účinnosť 1. januára 2013 a § 79 ods. 1 písm. e), ktoré nadobúda účinnosť 1. januára 2011.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Paška v. r.

Robert Fico v. r.

Príloha č. 1
k zákonu č. 448/2008 Z. z.

**MAXIMÁLNY POČET PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY NA JEDNÉHO ZAMESTNANCA A
MINIMÁLNY PERCENTUÁLNY PODIEL ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV NA CELKOVOM POČTE
ZAMESTNANCOV**

Druh zariadenia sociálnych služieb		Maximálny počet prijímateľov sociálnej služby na jedného zamestnanca	Percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov
útulok		6,0	50 %
domov na pol ceste		6,0	50 %
zariadenie núdzového bývania		6,0	50 %
zariadenie dočasnej starostlivosti o deti		2,3	60 %
zariadenie podporovaného bývania		2,5	50 %
zariadenie pre seniorov, v ktorom počet fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby so stupňom odkázanosti IV-VI je menej ako 50 % z celkového počtu prijímateľov sociálnej služby	celoročná pobytová sociálna služba	2,3	52 %
	týždenná pobytová sociálna služba	2,5	52 %
	ambulantná sociálna služba	3,5	52 %
zariadenie pre seniorov, v ktorom počet fyzických osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby so stupňom odkázanosti IV-VI je viac ako 50 % z celkového počtu prijímateľov sociálnej služby	celoročná pobytová sociálna služba	2,0	52 %
	týždenná pobytová sociálna služba	2,3	52 %
	ambulantná sociálna služba	3,0	52 %
zariadenie opatrovateľskej služby		2,0	52 %
rehabilitačné stredisko	celoročná pobytová sociálna služba	1,5	70 %
	týždenná pobytová sociálna služba	1,8	70 %
	ambulantná sociálna služba	2,2	70 %
domov sociálnych služieb, v ktorom sa sociálna služba poskytuje plnoletej fyzickej osobe	celoročná pobytová sociálna služba	2,0	60 %
	týždenná pobytová sociálna služba	2,3	60 %
	ambulantná sociálna služba	3,0	60 %

domov sociálnych služieb, v ktorom sa sociálna služba poskytuje dieťaťu	celoročná pobytová sociálna služba	1,7	60 %
	týždenná pobytová sociálna služba	2,0	60 %
	ambulantná sociálna služba	3,0	60 %
špecializované zariadenie	celoročná pobytová sociálna služba	1,3	65 %
	týždenná pobytová sociálna služba	1,5	65 %
	ambulantná sociálna služba	2,0	65 %
špecializované zariadenie, v ktorom sa sociálna služba poskytuje fyzickej osobe so zdravotným postihnutím, ktorým je hluchoslepota	celoročná pobytová sociálna služba	0,5	80 %
	týždenná pobytová sociálna služba	1,0	80 %
	ambulantná sociálna služba	1,5	80 %

Príloha č. 2
k zákonu č. 448/2008 Z. z.

A. PODMIENKY KVALITY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby		Hodnotenie úrovne spracovania a plnenia	Maximálny počet bodov
I. Procedurálne			
1	určenie postupov, spôsobov a podmienok (vrátane miesta a času) poskytovania sociálnej služby a aj jej rozsahu a formy		5
2	určenie postupov a pravidiel na dosiahnutie účelu a odborného zamerania pri poskytovaní sociálnej služby prostredníctvom metód, techník a postupov sociálnej práce a zásad poskytovania sociálnej služby		5
3	určenie postupov a pravidiel na vypracovanie, hodnotenie a revízie individuálneho rozvojového plánu prijímateľa sociálnej služby alebo práce s prijímateľom sociálnej služby		5
4	určenie postupov a pravidiel a preventívnych opatrení, aby nedochádzalo k porušovaniu základných ľudských práv a slobôd prijímateľa sociálnej služby a používaniu prostriedkov telesného obmedzenia a netelesného obmedzenia		5
5	určenie postupu pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní sociálnej služby		5
6	poskytovanie informácií záujemcom o sociálnu službu a prijímateľom sociálnej služby v im zrozumiteľnej forme, podľa ich individuálnych potrieb, schopností a cieľov		5
7	určenie spôsobu podávania sťažností súvisiacej s poskytovaním sociálnej služby		3
8	pomoc prijímateľovi sociálnej služby pri sprostredkovaní a využívaní inej sociálnej služby podľa jeho potrieb a schopností		3
9	určenie postupov a pravidiel na zisťovanie spokojnosti prijímateľov sociálnej služby so všetkými zložkami poskytovanej sociálnej služby (prostredie, starostlivosť, strava a pod.) a využívanie zistených skutočností pri zvyšovaní kvality poskytovanej sociálnej služby		3
10	hodnotenie poskytovateľa sociálnej služby, či je spôsob poskytovania sociálnej služby v súlade s potrebami prijímateľa sociálnej služby a v súlade s cieľmi poskytovanej sociálnej služby		3
II. Personálne			
11	určenie postupov, pravidiel a podmienok na prijímanie, zaškoľovanie, rozvoj ďalšieho vzdelávania a zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi		5

12	stanovenie štruktúry a počtu pracovných miest, kvalifikačných predpokladov na ich plnenie v súlade s § 84 s určením štruktúry, povinností a kompetencií jednotlivých zamestnancov; počet zamestnancov je primeraný počtu prijímateľov sociálnej služby a ich potrebám		5
13	určenie postupov a pravidiel na hodnotenie zamestnancov, ktoré zahŕňajú stanovenie osobných cieľov, úloh a potrebu ďalšieho vzdelávania a spôsob ich naplnenia		3
14	určenie systému ďalšieho vzdelávania zamestnancov a pravidiel pre výkon supervízie u poskytovateľa		3
III. Prevádzkové			
15	zabezpečenie prevádzkových podmienok (najmä bezbariérovosť, materiálne vybavenie, vybavenosť sociálnymi zariadeniami, svetelná a tepelná pohoda) zodpovedajúce kapacite, druhu poskytovanej sociálnej služby a potrebám prijímateľov sociálnej služby v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi		5
16	poskytovanie sociálnej služby v podmienkach, ktoré zachovávajú ľudskú dôstojnosť		5
17	určenie pravidiel, postupov a kompetencií pri vzniku a riešení zadaných havarijných a núdzových situácií		5
18	stanovenie postupov a pravidiel na spracovávanie a zverejňovanie výročnej správy o činnosti a hospodárení, ktorá obsahuje ročnú účtovnú uzávierku a jej zhodnotenie, výrok audítora k ročnej uzávierke (ak bola audítorom overovaná), prehľad o príjmoch (výnosoch) a výdavkoch, členenie podľa zdrojov, úplný objem výdavkov (nákladov) v členení na priame poskytovanie sociálnej služby a na vlastnú činnosť (správu), stav a pohyb majetku a záväzkov poskytovateľa		3
19	určenie pravidiel prijímania darov		3
20	určenie pravidiel hospodárenia s depozitmi		3
21	určenie postupov a pravidiel pri spracúvaní a zverejňovaní osobných údajov prijímateľa sociálnej služby,		5
22	určenie postupov, pravidiel a spôsobu spracúvania a vedenia evidencie dokumentácie o prijímateľovi sociálnej služby a jej archivácie		3
23	určenie spôsobu spracúvania a poskytovania informácií o poskytovanej sociálnej službe (informačná stratégia), ktoré sú dostupné verejnosti v prijateľnej forme (pisomná podoba, audio alebo video záznam, internetová stránka) tak, aby boli dostupné aj pre osoby so špeciálnymi potrebami v oblasti komunikácie a porozumenia		5
24	spracovanie rozpočtu na príslušný kalendárny rok, ktorý obsahuje najmä plánované výdavky a príjmy na zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú plánovanému rozsahu sociálnych služieb na príslušný kalendárny rok		5

SPOLU		100
-------	--	-----

B. HODNOTIACA ŠKÁLA PLNENIA PODMIENOK KVALITY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY
 Škála hodnotenia pri maximálnom počte bodov 5 0 – nespĺňa 1 – prevažne nespĺňa 2 – splnil dostatočne 3 – spĺňa dobre 4 – spĺňa veľmi dobre 5 – spĺňa výborne Škála hodnotenia pri maximálnom počte bodov 3 0 – nespĺňa 1 – prevažne nespĺňa 2 – spĺňa dobre 3 – spĺňa výborne
C. VYHODNOTENIE PLNENIA PODMIENOK KVALITY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Úroveň kvality poskytovanej sociálnej služby	Počet dosiahnutých bodov	Celkové hodnotenie podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby
3	100 – 90	spĺňa výborne
2	89 – 75	spĺňa veľmi dobre
1	74 – 60	spĺňa dostatočne
0	59 – 0	nespĺňa

**Príloha č. 3
k zákonu č. 448/2008 Z. z.**

A. SPÔSOB POSUDZOVANIA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY PRI JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTIACH

1. Stravovanie a pitný režim Úkony stravovania – umiestnenie jedla na tanier, – naliatie tekutiny do pohára, šálky a schopnosť ich prenesenia, – bezpečné prenesenie jedla a tekutín z jedného miesta na druhé, – úprava jedla a tekutín pred konzumáciou (napríklad odstránenie a otváranie obalu, ošúpanie ovocia a zeleniny, otvorenie fľaše), – rozdelenie (nakrájanie) potravy na menšie kúsky, – prenesenie jedla a nápoja k ústam, – konzumácia jedla a nápojov obvyklým spôsobom, – rozpoznanie teploty jedla a nápojov, – zistenie obsahu obalu s potravinami a nápojmi, – zistenie záručnej doby z obalov potravín a nápojov, – dávkovanie a užívanie enzýmov na trávenie podľa množstva a zloženia prijímanej potravy, – dodržiavanie pitného režimu. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch stravovania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony stravovania samostatne

2. Vyprázdňovanie močového mechúra Úkony vyprázdňovania močového mechúra – presun na toaletu a z toalety, – permanentná kontrola a pomoc pri vyprázdňovaní močového mechúra, – manipulácia s odevom pred a po vyprázdnení a zabránenie jeho znečisteniu, – zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní močového mechúra (pri použití WC alebo podložnej misy, respektíve močovej fľaše), – účelná očista po vyprázdnení močového mechúra. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania močového mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania močového mechúra odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania močového mechúra

3. Vyprázdňovanie hrubého čreva Úkony vyprázdňovania hrubého čreva – presun na toaletu a z toalety, – permanentná kontrola a pomoc vrátane masáže pri vyprázdňovaní hrubého čreva, – manipulácia s odevom pred a po vyprázdnení a zabránenie jeho znečisteniu, – zaujatie vhodnej polohy pri vyprázdňovaní hrubého čreva (pri použití WC alebo podložnej misy), – účelná očista po vyprázdnení hrubého čreva. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch vyprázdňovania hrubého čreva odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania hrubého čreva

4. Osobná hygiena Úkony osobnej hygieny – umytie rúk, nôh, tváre, podpazušia, vonkajších pohlavných orgánov, – výmena hygienických vložiek a plienok, – vyčistenie zubov alebo zubnej protézy, – príprava pomôcok na holenie a oholenie sa, – česanie vlasov, umývanie a úprava vlasov, – čistenie uší, nosa a prínosných dutín (napríklad odsávanie sekrétov horných ciest dýchacích), – čistenie dolných ciest dýchacích (napríklad zriedenie a vykašľanie hlienov), – čistenie, strihanie alebo opilovanie nechťov na rukách, – čistenie, strihanie alebo opilovanie nechťov na nohách, – make-up. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zabezpečenia osobnej hygieny odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri troch úkonoch zabezpečenia osobnej hygieny odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zabezpečenia osobnej hygieny

5. Celkový kúpeľ Úkony celkového kúpeľa – vykonanie celkového kúpeľa vrátane umytia vlasov, – rozpoznanie teploty vody, – použitie pomôcok na vykonanie celkového kúpeľa (špongia, šampón, sprchový gél, pemza a pod.), – utieranie sa a krémovanie. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony celkového kúpeľa

6. Obliekanie, vyzliekanie Úkony obliekania a vyzliekania – výber oblečenia zodpovedajúceho situácii, prostrediu a klimatickým podmienkam, – rozpoznanie jednotlivých častí oblečenia a ich správne vrstvenie, – samostatné obliekanie a vyzliekanie odevu, – obutie a vyzutie obuvi (vrátane zaviazania a rozviazania šnúrok na obuvi), – nasadenie a zloženie spevňovacích pomôcok, – farebné zladenie oblečenia, – rozpoznanie čistoty odevov a obuvi. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony obliekania a vyzliekania

7. Zmena polohy, sedenie a státie Úkony zmeny polohy, sedenia a státia – zmena polohy tela z polohy v ľahu do polohy v sede alebo do polohy v stoji a opačne, prípadne s použitím pomôcky, – zmena polohy zo sedu a do sedu (napríklad z vozíka do auta, z vozíka na posteľ, z vozíka na toaletu), – zmena polohy z boku na bok, na chrbát a na brucho, – udržanie polohy v sede aspoň 30 minút, – státie a vydržanie v stoji aspoň 10 minút, prípadne s

pridrôžovaním alebo s pomôckou. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch zmeny polohy, sedenia a státia odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zmeny polohy, sedenia a státia 8. Pohyb po schodoch Úkony pohybu po schodoch – výstup a zostup zo schodov samostatne, s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby. 0 bodov = fyzická osoba nie je schopná pohybu po schodoch ani s použitím pomôcok alebo s pomocou inej fyzickej osoby, 5 bodov = fyzická osoba je pri pohybe po schodoch odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná samostatného pohybu po schodoch s použitím alebo bez použitia pomôcok 9. Pohyb po rovine Úkony pohybu po rovine – chôdza aspoň 50 krokov bez pomoci s možnosťou použitia pomôcok – barla, palica, chodítko, G-aparát, alebo pohyb s vozíkom minimálne 50 metrov bez pomoci, – udržanie požadovaného smeru chôdze alebo pohybu s vozíkom, – chôdza alebo pohyb s vozíkom okolo prekážok alebo cez prekážky. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri jednom úkone pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony pohybu po rovine 10. Orientácia v prostredí Úkony orientácie v prostredí – orientovanie sa v priestore bytu alebo domu, – orientovanie sa v blízkom okolí bytu, domu, školy, miesta výkonu zamestnania, – orientovanie sa v neznámom prostredí, – orientovanie sa v cestnej premávke, – poznávanie blízkych osôb, – opustenie bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná, – návrat do bytu, domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná, – rozlišovanie zvukov a ich smeru, – rozpoznávanie času, orientovanie sa v čase, – rozlišovanie jednotlivých priestorov bytu alebo domu alebo zariadenia, v ktorom je fyzická osoba ubytovaná. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch orientácie v prirodzenom prostredí odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony orientácie v prirodzenom prostredí 11. Dodržiavanie liečebného režimu Úkony dodržiavania liečebného režimu – dodržiavanie pokynov ošetrujúceho lekára, – rozpoznanie správneho lieku, správnej dávky a príprava lieku, – pravidelné užívanie liekov a aplikácia masť, – aplikácia podkožných injekcií (napríklad inzulínu), – dodržiavanie diéty. 0 bodov = fyzická osoba je pri väčšine úkonov dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch dodržiavania liečebného režimu odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby 10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony dodržiavania liečebného režimu 12. Potreba dohľadu Úkony dohľadu – dohľad pri činnostiach uvedených v bodoch 1 až 11. 0 bodov = fyzická osoba je odkázaná na nepretržitý dohľad pri väčšine činností alebo fyzická osoba s cystickou fibrózou je odkázaná na dohľad minimálne pri štyroch činnostiach 5 bodov = fyzická osoba je odkázaná na dohľad počas dňa minimálne pri troch činnostiach 10 bodov = fyzická osoba nie je odkázaná na dohľad pri žiadnej z činností B. ZARADENIE DO STUPŇA ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY NA ZÁKLADE DOSIAHNUTÝCH BODOV A URČENIE ROZSAHU ODKÁZANOSTI

Stupeň	Počet bodov	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./deň)	Priemerný rozsah odkázanosti (hod./mesiac)
I.	105 – 120	0	0
II.	85 – 104	2 – 4	60 – 120
III.	65 – 84	4 – 6	120 – 180
IV.	45 – 64	6 – 8	180 – 240
V.	25 – 44	8 – 12	240 – 360
VI.	0 – 24	viac ako 12	viac ako 360

**Príloha č. 4
k zákonu č. 448/2008 Z. z.****ÚKONY SEBAOBSLUHY, ÚKONY STAROSTLIVOSTI O DOMÁCNOSŤ A ZÁKLADNÉ SOCIÁLNE
AKTIVITY**

Časť I

Sebaobslužné úkony

a) Hygiena

1. osobná hygiena

– hygienická starostlivosť o jednotlivé časti tela: ruky, tvár, zuby, nechty (holenie, česanie, umývanie, make-up, odličovanie, strihanie nechtov na rukách a na nohách, aplikácia krémov, masti, prípadne medikamentov),

2. celkový kúpeľ

– hygienická starostlivosť o celé telo vo vani, prípadne v sprche s umytím vlasov (celkový kúpeľ sa vykonáva vždy vo vani alebo v sprchovacom kúte),

b) Stravovanie a dodržiavanie pitného režimu

1. porciovanie stravy,

2. obsluha (prinesenie stravy a nápoja na dosah klienta),

3. kŕmenie a pomoc pri pití,

c) Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva

1. sprievod na toaletu,

2. pomoc pri vyzliekaní, obliekaní,

3. účelná očista po toalete,

4. sprievod z toalety,

5. podanie podložnej misy, močovej fľaše s následným očistením podložnej misy (fľaše),

6. ochrana osobnej a posteľnej bielizne pred znečistením (nasadenie a výmena plienky),

d) Obliekanie, vyzliekanie

1. výber oblečenia (rozpoznanie jeho správneho vrstvenia a farieb),

2. obliekanie, obúvanie,

3. vyzliekanie, vyzúvanie,

e) Mobilita, motorika

1. sprievod pri chôdzi (chôdza po rovine, po schodoch),

2. pomoc pri vstávaní z lôžka, pomoc pri líhaní na lôžko,

3. polohovanie,

4. pomoc pri manipulácii s predmetmi (napríklad pri uchopení lyžičky, zapínaní gombíkov),

5. obsluha a premiestňovanie predmetov dennej potreby.

Časť II

Úkony starostlivosti o svoju domácnosť

a) nákup potravín a iného drobného spotrebného tovaru,

b) príprava jedla, varenie, zohrievanie jedla,

c) donáška jedla do domu,

d) umytie riadu,

e) bežné upratovanie v domácnosti,

f) obsluha bežných domácich spotrebičov,

g) starostlivosť o bielizeň (pranie, žehlenie),

h) starostlivosť o lôžko,

i) vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby,

j) donáška uhlia, donáška dreva, vynesenie popola, donáška vody, kúrenie vo vykurovacích telesách a ich čistenie,

k) ďalšie jednoduché úkony spojené s prevádzkou a udržiavaním domácnosti (administratívne úkony spojené s vedením domácnosti, napríklad zabezpečenie úhrady platieb).

Časť III

Základné sociálne aktivity

a) sprievod

1. na lekárske vyšetrenie,

2. na vybavenie úradných záležitostí,

3. do školy, zo školy, do zamestnania a zo zamestnania,

4. pri záujmových činnostiach,

b) predčítanie pre fyzickú osobu, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní,

c) tlmočenie

1. pre fyzickú osobu, ktorá je nepočujúca alebo fyzickú osobu, ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach,

2. pre fyzickú osobu, ktorá je hluchoslepá, najmä pri vybavovaní úradných záležitostí, pri vybavovaní úradnej a osobnej korešpondencie a pri nakupovaní, pri návšteve lekára, pri záujmových činnostiach.

Časť IV

Dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít (ďalej len „dohľad“)

a) potreba dohľadu v určenom čase,

b) potreba nepretržitého dohľadu.

Príloha č. 5
k zákonu č. 448/2008 Z. z.

VÝŠKA FINANČNÉHO PRÍSPEVKU PRI ODKÁZANOSTI FYZICKEJ OSOBY NA POMOC INEJ FYZICKEJ OSOBY PRI ÚKONOCH SEBAOBSLUHY PODĽA STUPŇA ODKÁZANOSTI A FORMY POSKYTOVANEJ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby	Výška príspevku pri poskytovaní pobytovej sociálnej služby a ambulantnej sociálnej služby/mesiac	Výška príspevku pri poskytovaní terénnej sociálnej služby/mesiac
II. stupeň	62,21 eura	89,82 eura
III. stupeň	124,41 eura	179,68 eura
IV. stupeň	177,65 eura	269,47 eura
V. stupeň	248,82 eura	359,29 eura
VI. stupeň	310,99 eura	449,18 eura

- 1) Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri občanov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- 3) § 45a a § 45c zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 4) § 45c zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 5) § 45a, 45b a 45d zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 6) § 35, 38 a 45a zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 7) Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 8) § 45a zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 9) § 34 až 42 zákona č. 48/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 10) Zákon č. 474/2005 Z. z. o Slovákoch žijúcich v zahraničí a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 11) Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 12) § 3 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z.
- 13) § 51 Občianskeho zákonníka.
- 14) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 15) Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. § 75 a 75a Občianskeho súdneho poriadku.
- 16) § 59 ods. 5 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 17) § 143 ods. 1 písm. d) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 237/2000 Z. z.
- 18) § 21, 24, 26 a 62 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 140/2008 Z. z.
- 19) § 62 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z.
- 20) Zákon č. 305/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 21) § 742 až 753 Občianskeho zákonníka.
- 22) Občiansky súdny poriadok.
- 23) Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 24) Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 25) Zákon č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 245/2008 Z. z.
- 26) § 12 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 27) § 28 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 28) § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka.
- 29) Trestný zákon.
- 30) Zákon č. 245/2008 Z. z. Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- 31) Napríklad zákon č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a o zmene Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov, zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 32) § 663 až 670 Občianskeho zákonníka.
- 33) § 659 až 662 Občianskeho zákonníka.
- 34) § 50b zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 139/2008 Z. z.
- 35) § 628 Občianskeho zákonníka.
- 36) Napríklad § 23 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
- 37) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 12/2008 Z. z. o používaní profesijných titulov a ich skratiek viažucich sa na odbornú spôsobilosť na výkon zdravotníckeho povolania.
- 38) Zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 39) Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 40) Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.
- 41) § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 42) Zákon č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 43) Zákon č. 34/2002 Z. z. Zákon č. 213/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 44) Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.
- 45) Napríklad § 2 a 3 zákona č. 553/2003 Z. z. v znení zákona č. 131/2005 Z. z.
- 46) Zákon č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 47) Zákon č. 386/1997 Z. z. o ďalšom vzdelávaní a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z. v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 48) Príloha č.1 časť A písm. d) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z. z. o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov.
- 49) Príloha č.1 časť A písm. c) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z. z.
- 50) Príloha č.1 časť A písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z. z.
- 51) Príloha č.1 časť A písm. e) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 322/2006 Z. z.
- 52) Zákon č. 477/2002 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.
- 53) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.
- 54) Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.
- 55) Zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 56) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.
- 57) Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 58) Napríklad § 129 a 130 Trestného poriadku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.

Upozornenie: Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.